

GÖNÜLDEN ESİNTİLER:

KÛR'ÂN-ı KERÎM'de YOLCULUK

(19) MERYEM SÛRESİ

NECDET ARDIÇ

İRFAN SOFRASI
NECDET ARDIÇ
TASAVVUF SERİSİ (30)

GÖNÜLDEN ESİNTİLER:

KÛR'ÂN-I KERÎM'de YOLCULUK

(19) MERYEM-SÛRESİ

NECDET ARDIÇ

**İRFAN SOFRASI
NECDET ARDIÇ
TASAVVUF SERİSİ (30)**

İÇİNDEKİLER:

	Sahife no
İÇİNDEKİLER:	(1)
ÖN SÖZ:	(2)

ÂYET-İ KERÎME'LER:

(1-5):	(23-26)
(6-10):	(27-29)
(11-15):	(29-30)
(16-20):	(31-32)
(21-25):	(33-37)
(26-30):	(37-39)
(31-35):	(42-46)
(36-40):	(47-48)
(41-45):	(49-50)
(46-50):	(50-51)
(51-55):	(52-62)
(56-60):	(63-69)
(61-65):	(69-71)
(66-70):	(71-72)
(71-75):	(72-73)
(76-80):	(74-75)
(81-85):	(75-77)
(86-90):	(77-78)
(91-95):	(79-79)
(96-98):	(80-80)

ÖN SÖZ:

Evvelâ bütün okuyucularıma bir ömür boyu sağlık, sıhhat ve gönül muhabbetleri ve gerçek mânâ da tasavvufi idrakler niyaz ederim. Bu dünya da en büyük kazanç burasını, bu âlemi şehâdet-i, gerçekten müşahede ederek yaşayıp geçirmek ve kendini tanımayı bilmek olacaktır. Kûr'ân-ı Kerîm'de **(yolculuk)** adlı sohbetlerimizin bazılarını vakit buldukça yazıya geçirtip daha sonra vakit buldukça kitap haline dönüştürmek için çalışmalar yapmaktayız. Onlardan biri de, mevzuumuz olan, **(19-MERYEM)** Sûresi'dir. Nihayet vakit bulup onu da aslını değiştirmeden o günlerde yapılan sohbet mertebesi itibarile ve bazı ilâveler yaparak düzenlemeye çalışacağım. İçinde bir hayli mevzular olan bu Sûre-i şerifin zâhir bâtın nûrundan bu dünyada iken yararlanmaya gayret edelim. Cenâb-ı Hakk'tan bu hususta her kes için başarılar niyaz ederim.

Sevgili okuyucum, bu kitabın yazılışında, düzenlenişinde, basılışında, bastırılışında, tüm oluşumunda emeği ve hizmeti geçenleri saygı ile yadet, geçmişlerine de hayır dua et, ALLAH (c.c.) gönlünde feyz kapıları açsın. Yarabbi; bu kitaptan meydana gelecek manevi hasılayı, evvelâ acizane, efendimiz Muhammed Mustafa, (s.a.v.) in ve Ehl-i Beyt Hazaratı'nın rûhlarına, Nusret Babamın ve Rahmiye annemin de ruhlarına, ceddinin geçmişlerinin de ruhlarına hediye eyledim kabul eyle, haberdar eyle, ya Rabbi.

Muhterem okuyucularım; yine bu kitabı da okumaya başlarken, nefs'in hevasından, zan ve hayelden, gafletten soyunmaya çalışarak, saf bir gönül ve Besmele ile okumaya başlamanızı tavsiye edeceğim; çünkü kafamız ve gönlümüz, vehim ve hayalin tesiri altında iken gerçek mânâ da bu ve benzeri kitaplardan yararlanmamız mümkün olamayacaktır.

Gayret bizden muvaffakiyyet Hakk'tandır.

Terzi Baba Tekirdağ (13/09/2011) Salı:

(19) MERYEM-SÛRESİ

Euzû Billâhî mineş şeytanir râcim

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

BİSMİLLÂHİRRAHMÂNİRRAHİYM

Cenâb-ı Hakk (c.c.) ne izin vermişse, kendi sırrından ne kadar açmışsa onları anlamaya çalışalım. Bu tür sohbetler için insânın tefekkür ehli yâni biraz düşünür olması gerekmektedir. Kişi tefekkür ehli olacak ki, bu âlemin nedenlerini, niçinlerini araştırsın, bu ise sâdece farz olduğu için namazın kılınmasını, sâdece sevab kazanmak için orucun tutulmasını değil bunların hakîkâtlerini anlamak için bunların yapılmasını gerektirmektedir.

Kûr'ân'ı tefsirleri yönüyle değil, içerisindeki Âyetlerin ifâde ettiği bâtını mânâ yönleri ile idrâk etmeliyiz yâni Cenâb-ı Hakk'ın Âyetlerinin içerisine nefh etmiş olduğu ilâhî nefhayı idrâk edip oralardan çekip almaya çalışmalıyız. Kûr'ân-ı Kerîm'i ezbere okumak ve sonra sâdece el açıp amîn diye dâa edip işi bırakmamalıyız. İnsân olan bizlerin birinci görevi budur çünkü Kûr'ân-ı Kerîm insânlara yâni bizlere, her birerlerimize geldi. Bize gelmiş olan ve çok büyük bir şeref vermiş olan Kelâmullah'ın muhatap aldığı bizlerin kendimizi bilmemiz gerekmektedir ki bu hakîkâtleri anlamış olalım. Ötelerde olan bir Allah'a sâdece cennet sevgisi için ibâdet yapmamız bizim için yeterli olmamaktadır. O ibâdetlerde geçerlidir orası ayrı bir konudur ama iyinin iyisi, güzelin güzeli, derinliğin derinliği, yücenin yücesi vardır ve insân olmamız dolayısıyla bizim bunları bizzât kendimiz araştırmamız ve araştıranlardan istifâde etmemiz gerekmektedir.

İnsânın en büyük vasfı araştırmacı olmasıdır, araştırmacılığımız yoksa durağan bir hayat yaşamaktayız demektir. Bizler hakîkâtleri hangi yaşta tefekkür ile idrâk etmiş isek bizim mânâ yaşımız o kadardır, fizikî yaşımız ilerlemiş olabilir ama ilmi yaşımız tefekkür ile neleri idrâk etmiş isek o kadardır. İşte kişiler uzun yıllar yaşayarak dünyâda vakit geçirmek için değil, kısa bile olsa tefekkür ile terakki için yaşamalıdır. Cenâb-ı Hakk (c.c.) her birerlerimizi gerçekten dengeli, kendi hakîkâtini idrâk eden bir akıl ile tefekkürünü her an geliştiren ve genişleten kullarından eylesin inşallah.

Meryem Sûresi Kûr'ân-ı Kerîm'in 19. sûresidir, 16. cüz'dedir ve bir Hurufu Mukattaa ile başlıyor. Beş adet olan bu harfler şunlardır; [كهيعص] Kâf, hâ, yâ, ayn, sâd harfleridir. Meryem sûresinin başındaki bu harfler bir bakıma da bu sûrenin anahtarı ve şifresidir.

Sûre-i Şerîf isminden de anlaşılacağı üzere Meryemî hakîkâtleri yâni İsevî hakîkâtleri taşıyan bir sûredir.

Meryem Sûresi Mekke'de nâzil olmaya başlamıştır. Elmalılı Hamdi Yâzır'ın "**Hak Dini Kû'rân Dili**" isimli eserinde bu Sûre-i Şerîf hakkında şu bilgiler verilmiştir:

Âyetleri 98 veya 99'dur.

Bazı ulemalar bir âyeti durak yerinden bölerek iki saydıklarından dolayı böyle denilmiştir.

99 ise esmâ-i hüsnâ'nın sayısıdır yâni sûre âyetleri îtibarıyla esmâ-i hüsnâ'ya bağlıdır.

Zekeriyyâ (a.s.) ın hanımı Elisa (Elizabeth) Hz. Yahyâ (a.s.) ı doğurduğunda 98 yaşında imiş ki bu sayı da sûrenin Âyet sayısıdır.

Bu şekilde iki değerlendirme de doğru olmakta ve iki değer verilmesinin hikmeti bu şekilde ortaya çıkmaktadır.

Kelimeleri 962'dir.

(9) sayısı da aynı şekilde İsevîyyet'e bağlıdır.

Harfleri 3802'dir.

Harflerini toplarsak, $(3+8+0+2) = 13$ etmektedir ki, Hakîkâti Muhammedîyyeyi Ahmedîyye'ye bağlıdır.

19. uncu Sûredir.

(19) İnsân-ı kâmil'in o mertebedeki işâretidir. Muhammedîyyet mertebesindeki İnsânı kâmil'le, İsevîyyet ve Mûsevîyyet mertebesindeki insân-ı kâmil'in mertebeleri aynı olmaz, eğer bu kemâlatlar aynı olsaydı kemâlin önceki mertebelerde tamamlanması ve daha yukarılara çıkış olmaması gerekirdi.

$$19 = (1+9) = 10$$

10 sayısı ise İsevîyyet mertebesini temsil etmektedir ki görüldüğü üzere mânâ değerleri ile sayısal değerler birbirini desteklemekte. Bizler bu sayısal değerlerin hakîkâtlerini idrâk eder ve bilirsek zâhiren okuduğumuz mânâları daha iyi anlarız ve mutmainliğimiz daha çok artar. Bu şekilde Âyeti kerîmelerin hem sayısal tastiği hem de mânâ bütünlüğü oluşmaktadır. Eğer bu sayı değerlerini bilmezsek kendi bünyemizde, idrâkımızda, gönlümüzde sayısal ve mânâsal bütünlüğü oluşturmayız. Örneğin **(19)** sayısının İsevîyyet mertebesiyle olan ilgisini bilmezsek o sayının Sûrenin kendisiyle olan bağlantısını kuramayız. İsevîyyet mertebesinin bu kemâlatı bize fenâfillah mertebesine kadar olan kemâlatı göstermektedir. Sûre-i Şerîf'te zâten İsevîyyet'in zuhur mahalli yâni rahmidir.

Meryem Sûresi İsevîyyet mertebesidir ancak bağlı olduğu yer Hakîkâti Muhammedîyye'dir ve bunlar Allah'ın indinde hepsi bir sistem içinde olan güzelliklerdir.

Meryem [مَرْيَمَ] kelimesinin de sayı değerleri ise şöyledir:

(Mîm) **40**

(Râ) **200**

(Yâ) **10**

(Mîm) 40

290

(2+9+0) = 11 etmektedir ki, Hazreti Muhammed mertebesidir.

Meryem kelimesinde iki adet **(Mîm)** harfi bulunmaktadır. Ağzımız baştaki **(Mîm)** ile yâni hakîkâti Muhammedî ile açılmakta ve sondaki **(Mîm)** ile yâni hakîkâti Muhammedî ile kapanmaktadır yâni her iki yönden **(Meryem)** hakîkâti Muhammedîyye ile çerçevelenmiştir.

Bu şekilde Meryem üç yönden hakîkâti Muhammedîyye'ye bağlı olmaktadır:

1-Baştaki **(Mîm)** tarafından,

2-Sondaki **(Mîm)** tarafından,

3-Sayı değerinin (**11**) olması bakımından,

hakîkâti Muhammedîyye'ye bağlıdır.

Meryem kelimesinde ki "Râ" harfi ise hakîkâti Muhammedîyye'den İsevîyyet mertebesine "Rahmet" mânâsınadır.

Meryem kelimesinde ki "Yâ" harfi ise bütün bunlara "yakîn" oluş halidir. İmel yakîn, Aynel yakîn, Hakkel yakîn mertebelerinin ifâdesidir. Kişi biraz irfân ehli ise ve biraz da araştırması varsa, bu hakîkâtlerin hepsine yakîn'lik peydâ etmek sûretiyle Meryem Sûresinin ve de İsevîyyet mertebesinin hakîkâti Muhammedîyye'ye bağlı olduğunu

ve kaynağını oradan aldığına yakîn hâli ile şeksiz ve şüphesiz olarak idrâk eder.

6

Sûre-i Şerîf'in başındaki **hurufu mukatta harflerinin** sayı değerleri ise şöyledir:

(Kâf) **20**

(Hâ) **5**

(Yâ) **10**

(Ayın) **70**

(Sâd) **90**

195

195'in **5**'ini açarsak geriye **19** kalır ki Sûre-i Şerîfi tekrar tasdîk ediyor. **5** ise hazâratı hamseyi yâni ef'âl, esmâ, sıfat, zât ve İnsânı kâmil mertebelerini temsil etmektedir. Ayrıca bu beş hurufu Mukattaanın herbirini ifâde etmektedir.

(1)'i öne aldığımızda ise kalan (95) sayısını toplarsak $(9+5) = 14$ olur ki Nûr-u Muhammedîyye'dir. Ayırdığımız **(1)** ise bütün bunların hepsinin tek bir şey olduğunun, o tek olan şeyin bu çoklukta kendi mertebelerinden zuhurda olduğunun ifâdesidir ki tek olan Allah'ın, çokluk olarak gözüken zuhurundan başka bir şey değildir ve o **(1)** bütün bu zuhurları kendinde cem' etmektedir.

Sayıda **(1)** olan bu ifâdenin yazıda ise karşılığı **(Elif)** harfidir. Nasıl ki **(1)**'den bütün sayılar meydana geliyorsa, **(Elif)** harfinden de bütün harfler meydana gelmektedir. Örneğin **(5)** diyeceğimiz zaman 5 tane $(1+1+1+1+1)$ diye saymayıp, sâdece (Beş) diyorsak ve bu (Beş) rakkamını **(5)** adet **(1)** oluşturuyorsa işte aynı şekilde her hangi bir kelimeyi söylediğimiz zaman da bu kelimenin bütün harflerini oluşturan harflerin aslı olan **(Elif)** harfini tek tek saymak yerine o kelimeyi telaffuz etmekle mânâsını ifâde etmiş oluyoruz oysa hepsinin aslı **(Elif)** harfidir.

(Elif) harfinin sayı değerleri ise normâl ebced hesabıyla (1), büyük ebced hesabıyla (13) tür. Yâni (195) sayısının başındaki (1)'in içerisinde bu mânâlarda vardır.

7

Hükmü her zerrede yürürlüktedir. Bilinse de bilinmese de, kabul edilse de kabul edilmese de! Bu harufu Mukattaalar İsevîyyet mertebesindeki İnsân-ı kâmilinin rumuz harfleridir ve İsevîyyet mertebesinin kelime-i tevhididir.

Bakara sûresinin ve diğer birkaç sûrenin başında olan (Elif, Lâm, Mîm) ise Muhammedîyyet mertebesinin İnsân-ı kâmilinin rumuzudur.

Elmalılı Hamdi Yâzır'ın "**Hak Dîni Kû'rân Dili**" isimli eserinden harufu Mukattaalar hakkında yazılanları aktaralım:

İbni Mürdeveyh'in tahricine göre Ümmühani'den, Resûlullah (s.a.v)'in şöyle buyurduğunu rivâyet edilmiştir: "kâfi hâdisin yâ âlimi sâdik!"

Hz. Âlî (k.a.v)'nin de "Ey Kâf, Hâ, Yâ, Ayın, Sâd beni bağışla" diye dâua ettiği rivâyet edilmiştir. Ki esmâullah'dan demek olur.

İbni Abbas'tan da her harfin Kebîr, Kerîm gibi esmâi ilâhîyye'den birine işâret olması sûretiyle bir kaç mânâ rivâyet edilmiştir. Kısaca konulan işâretlerle lisânen bir mânâ sâbit değildir. Akli işâretlerle ise sayısız yönler düşünülebilir. Meselâ bunlardan başka (Kâf) Zekeriyâ'ya, (Hâ) zevcesine, (Yâ) Yahyâ'ya, (Ayın) İsa'ya, (Sâd) Mustafâ'ya işâret olarak sûrenin içeriğinin bir özeti olması muhtemel olduğu gibi (Kâf) kelimelere, (Hâ) lâhute, (Yâ) yakîne, (Ayın) ilme, (Sâd) sıdka işâret olmak sûreti ile önceki sûrenin sonunun bir özeti olmak (v.b.) gibi ihtimâller de mevcûttur.

Ve dolayısıyla sayısız ihtimâl yönleri içinde müteşabihdir. Faydası ise kendi kendine bırakılacak olan aklın, ihtimâller içinde nasıl çırpındığını göstererek yüce gâyeleri idrâk etmekte âcizlik ve şaşkınlığının derecesini

göstermektedir ki, buna ibtilâ-i râsihin (ilimde derinleşenlerin imtihânı) denir.

8

Yâni Efendimizin (s.a.v.) üzerinde kendisi (**Elif, Lâm, Mîm**) hakîkâti ile İnsân-ı kâmilin zuhur mahalli, açığa çıkarıcısı olduğu gibi, İsevîyyet mertebesinin İnsân-ı kâmilinin rumuzlarından olan (Kâf, Hâ, Yâ, Ayın, Sâd) Hz. Peygamber (s.a.v) den onlara verâseten verildiğinden ve Hz. Âlî (k.a.v) efendimiz de bunu idrâk ettiğinden dolayı şeksiz ve şüphesiz "*Ey Kâf, Hâ, Yâ, Ayın, Sâd beni bağışla*" diyor.

Sûrenin içerisinde geçen "**Zekerîyyâ**" kelimesinin sayı değerleri şöyledir: $(7+20+200+10+10+1)=248$ sayı değerindedir. Onu da kendi içinde toplarsak $(2+4+8)=14$ yapmaktadır ki Zekerîyyâ (a.s.) da bâtınında Nûr-u Muhammedîyye'ye bağlıdır.

Yaptığımız bu küçük küçük değerlendirmeler çok açık olarak göstermektedir ki İsevîyyet mertebesi daha doğuştan ve kemâlden hakîkâti Muhammedîyye'ye bağlıdır.

Sûrenin içerisinde geçen "**Yahyâ**" kelimesinin sayı değerleri şöyledir: $(10+8+10) = 28$

$(2+8) = 10$ etmektedir ki İsevîyyet mertebesinin sayı değerini vermektedir. Yahyâ (a.s.) da İsevîyyet mertebesinin habercisidir.

Kelime olarak "yaşayan" anlamına gelen "Yahyâ" kelimesi, "**Hayy**" isminin o mertebedeki yaşayanıdır. Cenâb-ı Hakk (c.c.) ın sıfatı subûtîyyesinin başında da Hayy vardır.

Yahyâ, İsa, Muhammed ayrıca bir başka yön ile besmeledir.

Yahyâ **Rahîm** isminin, İsa **Rahmân** isminin, Muhammed ise **Allah** isimlerinin zuhurudur. Kul kelâmının tek yönü olabilir ancak Allah kelâmının birçok yönleri,

mertebeleri, anlatımları ve anlayışları vardır. Her mertebede Allah kelâmının bir başka oluşumu vardır çünkü Allah kelâmıdır ve Allah kelâmı sınırlanmaya gelmez. Allah, Rahmân ve Rahîm kelimelerinin yâni Besmele-i Şerîfin bu yaşantıdaki yâni Meryem, Yahyâ, İsâ yaşantısındaki karşılığı olarak düşünebiliriz.

9

Ayrıca Zekeriyâ' dan yâni temiz ve pak olandan doğan Yahyâ yâni Hayy ve İsa yâni rûhül Kudûs ve rûh-u Âzam Muhammed Mustafâ bunların hepsi seçilmişler olup, ümmeti Muhammed mensupları seçilmişlerin kemâlini yaşamaktadırlar.

Yâni bu mertebeler ümmeti Muhammed olarak bizlerde yaşanması gerekmektedir ki böylece yaşayan kimseler seçilmişlerden olmaktadır yâni Mustafâ olmaktadır ki, "**Mustafâ**" seçilmiş demektir. Bu yüzden de onlar hem "Elif, Lâm, Mîm" ve hem de "Kâf, Hâ, Yâ, Ayın, Sâd" olarak İnsân-ı kâmil mertebesinden yaşamaktadırlar.

Mevzuû Besmele-i Şerîf'e gelmişken bir başka yönden bireydeki zuhuruna bakalım:

Bu Rabbimizin izniyle çok özelde olan bir sırdır.

Abd yâni kul Rahîm, Muhammed, Rahmân ve Allah yine 13 olan Ahad'dır. Yâni Ahad'ın zuhuru Allah'da, Rahmân'ın zuhuru Muhammed'de, Rahîmin zuhuru abd'dadır.

Bu anlayışta ebced sayı değeri (13) olan **abd** yâni kul, ki "abdüHû ve rasûluHû" daki abd yâni kuldur o da velâyet mertebesinin abd'idir çünkü "AbdüHû ve rasûluHû" ifâdesinde Efendimizin (s.a.v.) abdîyeti velâyetine işâret etmektedir. "**Fedhulî fi ibâdî**" yâni "Benim özel kullarımın arasına gir" (Fect, 89/29) Âyeti kerîmesinde belirtilen "**abd**"dır burada bahsedilen. Ve bu Besmele Muhammedîyyül meşrebdeki besmelenin zuhurudur.

O halde Abd, Muhammed ve Allah olarak lisânen söylenen üçlemeyi kendi bünyesinde birleyen irfân ehli bu

durumda yaşayan, gezen, konuşan fiili besmele olmuştur ki insânı kâmile de "**Konuşan Kûr'ân**" denmektedir.

Besmele-i Şerîf hakkında "Rahmân'ın rahminden doğmayan **bismillâhirrahmânirrahim** olamaz" şeklinde bir anlatım vardır. Dikkat edersek "Rahmân'ın rahminden" deniliyor anne rahminden değil, anne rahminden madde beden doğuyor ki işte kişilerin en azından bu belirtilen iki

10

doğumu gerçekleştirme lâzımdır ki bu doğum da İnsân-ı kâmil'in gönlünden doğmasıdır. Nusret Babam: "*oğlum kemâle ermek istiyorsan ya bir gönül ol, eğer olamıyorsan da bir gönle gir*" derdi. İnsân ameliyle cennet ehli olur "**İnne ashâbel cennetil yevme fî şugulin fâkihûn**" (Yâsîn, 36/55) Âyet-i kerîmesinde belirtildiği gibi orada meyvelerle meşgûl olabilir ve herkes istediğiyle meşgul olabilir, o ayrı konudur ama bizim işimiz cennet değil Rabbimizladır. Bu dünyâ yaşantısında bir cem'iyet kurmaya çalışıyoruz bu nedenle kim bu sofradan ne kapabilirse kapsın burada bir ayıp yoktur, çünkü bitmez, Cenâb-ı Hakk (c.c.) in hazinesi tükenmez.

Bu bahsettiğimiz Abd, Muhammed, Allah üçlmesi her birerlerimizde mevcûttur çünkü evvelâ abd'iz o belli, İnsân, Cenâb-ı Hakk (c.c.) in "*kulum*" diyerek var ettiği ve dünyâya getirdiği en şerefli mahlûktur.

Bu âlemde bir bütünün içinde mevcût olan bu üç merteye olmaz ise bu yaşantı olmaz. Risâlet ve abdîyyet mertebesi olmazsa Allahû Teâlâ hazretleri kendi vahdaniyetinde kalmış olur yâni bilen olmaz. İşte Cenâb-ı Hakk (c.c.) in bu kendi hakîkâtini bildirmesi için ulaştırıcı bir mertebeye yâni resûllüğe ihtiyaç vardır ve bu sebeple Cenâb-ı Hakk (c.c.) bir zuhur bağlantısı kurmak için risâlet mertebesini oluşturmuştur.

Daha sonra Allah var, risâlet var ve eğer abd yoksa bunlar faaliyete geçemez. Bu yüzden 3. üncü ve en uç merteye yâni zuhur mertebesi, en uç merteye olan abd ilâhî teklifâtın sunulduğu merteye olarak ortaya çıkmaktadır.

Cenâb-ı Hakk (c.c.) resûlune kendi hakîkâtlerini tebliğ edip bildirdikten sonra bunları kullarına yâni abdîyyet mertebesine bildirmesini istedi. Çünkü abdîyyet mertebesi bütün bu mertebelerin tatbikat sahasıdır ve o olmazsa bu tatbikatlar yapılamaz. Cenâb-ı Hakk (c.c.) ın sıfatları, isimleri ve fiileri ortaya çıkmamış olur. Zâten bu âlemden gâye de **"küntü kenzen mahfiyen"** yâni *"Ben gizli bir hazine*

11

idim bilinmekliğimi istedim ve bu âlemleri halk ettim" ifâdesidir.

Cenâb-ı Hakk (c.c.) kullarının arasından hususi bazılarını seçiyor ki aşağıya doğru olan bu seyir tekrar tersine yâni yukarıya doğru devam etsin ve geldiği yere doğru dönsün. Eğer Cenâb-ı Hakk (c.c.) ın zuhurları sâdece bu âlemde kalarak kendi bireysel kulluk özellikleriyle yaşamış olsalardı, bu durumda Cenâb-ı Hakk (c.c.) ı hakkıyla kimse bilemez ve sâdece ötelerde olan bir Allah anlayışı imân yollu olarak bilinmiş olurdu. Oysa Cenâb-ı Hakk (c.c.) bütün kullarına **"ve nefahtû fihi min rûhî"** diyerek çok büyük şeref vermiştir ve Cenâb-ı Hakk (c.c.) ın **"Benim kulum"** dediği nokta da burasıdır yâni kişilerdeki **"nefhayı ilâhîye"**ye kulum diyor yoksa bizim etimize kemiğimize kulum demiyor.

İşte kim ki bu hakîkâtleri idrâk etti kendine gelen bilgilerle tekrar mi'racını yaptı ve abd isminden risâletine yâni bugün bizler için geçerli olan Muhammed ismine ve Muhammed isminden de Allah ismine ulaştı yâni yukarıdan aşağıya olan **"Allah, resûl, abd"** inişi, aşağıdan yukarıya **"abd, resûl, Allah"** olarak yukarıya çıkarak sistem tamamlamış oldu.

Besmele-i Şerîfi gerçek mânâda çekenler de bunlardır. Bizler ancak **"Bismillâhirrahmânirrahîm"** diyerek kelâmi besmele çekmekteyiz. Mânâsı ve yaşantısı itibarıyla kim bu anlatılanlara ne kadar nufûz edebilmişse Besmele-i Şerîfi o kabiliyette, o özellikte söylemiş olmaktadır.

Besmele-i Şerîfi hakkıyla söylemiş olan kimse ise bireysel varlığında Nûr-u Muhammedî, Rûh-u İlâhi ile teçhiz edilmiş halde halka rahmet olmuştur. Allah, resûl ve abd hakîkâtini idrâk etmiş olan kimseler aynı zamanda kâmil insânlar hükmünde olduğundan halka rahmet olmuşlardır. Çünkü Cenâb-ı Hakk (c.c.) onların gönüllerine tecelli ederek âlemlere rahmetini yaymıştır.

Aynı zamanda bâtında ve mânâda Besmeleyi hakkıyla söyleyenler ve hakîkâtini idrâk etmiş olanlar Basmelenin

12

başındaki "b" harfi makâmındadırlar. Ve bu şekilde "b" harfinin ifâdesi "ile" yâni insânı kâmil ile bu hakîkâtler anlaşılır demek olur. Basmelenin başındaki "b" çok muhteşem bir giriştir ve kaydî Kûr'ân'ın da ilk harfidir. Lâfızda yâni sözde ise Kûr'ân'ın ilk harfi "Elif"tir çünkü Kûr'ân okumaya başlarken **"Euzûbillâhimineşşeytanirracîm"** diyerek başlıyoruz.

İşte ancak Allah'ın kelâmında kaydı olan İnsân-ı kâmil ile Kûr'ân-ı Kerîm'in gerçeklerini anlamak mümkündür ve bu şekilde Besmele-i Şerîfi çektiğimiz zaman bize Kûr'ân-ı Kerîm'in bütün kapıları açılmaktadır.

Bu hâl peygamber ve Allah hubbîyyetinin yâni sevgi kemâlâtının zirve yaşantılarından. Allah ve peygamber hakîkâtlerini ancak bu ağızlardan dinleyerek idrâk etmek mümkündür.

Fenâfişşeyh'den sonra gelen fenâfirresûl yâni peygamberi giyinmek, peygamberde fâni olmak demek, ahlâk-ı Muhammedîyye'yi, ahlâk-ı hakîkâti giyinmek demektir. Fenâfillah ise Allah'ı kendi varlığında giyinmek ve bakâbillâh ise bunlarla bâkî olarak yaşayabilmektir ve ilâhî kemâlâtın birey ismiyle zuhura gelip tecelli zirvesidir.

Bu hâl ve anlayışla yaşamaya çalışan **"men"** yâni **"kim"**lik daha dünyâda iken bireysel varlığında mertebe-i Muhammedîyye'yi, mertebe-i İlâhîyye'yi, mertebe-i abdîyyeyi birleştirerek. **"Fedhulî fî ibâdî"** yâni **"Benim**

zâtının kulları arasına gir” hitâbının muhatabı olarak yaşamış olur.

Aslında bu kimlik dahi hakkın kul olarak görülmesinden başka bir şey değildir. Şimdi aslında biz kullarız ve kul olarak görünüyoruz ve başka bir görüntümüz yok ama kâmil İnsân dediğimiz varlık Allah’ın kul ismiyle kulluğuna bürünerek görünmesidir ve esrar-ı ilâhîyededir. Aslında esrar da değildir ifâde tarzı olarak bu kelime kullanılır, o apaçık olarak yaşamın ta kendisidir.

Burada artık bireysel beşeriyet ismi geçerli değildir,

13

Kûr’ân-ı Kerîm’de bunlardan “men” yâni “kim” olarak bahsedilmektedir. “ **Küllü men aleyhâ fân / Ve yebkâ vechu rabbike zûl celâli vel ikrâm**” (Rahmân, 55/27) yâni bütün “men” likler, kimlikler ortadan kalktığı zaman, işte o “men”deki kimlik ortadan kalktığı zaman Hakk’ın kimliği orayı istilâ etmiş olmaktadır.

Kısaca “çık aradan kalsın yaradan” dedikleri gibi kişi kendi nefsanîyetini bireysel varlığından boşalttığı zaman, orası zâten hakkın mahalli olduğundan, oraya Hakk dolmuş olur. Zaten oradır da, biz bunu sonradan fark ederiz.

Daha evvel Hakk yok muy du? Vardı ama kişi bunun farkında değildi. Kendi varlığının şuurunu ortadan boşaltması, Hakk’ın varlığının kalması yâni kimliğinin gitmesi Hakk’ın kimliğinin orada var olması demektir.

Yalnız bu ifâdeler “Cenâb-ı Hakk (c.c.) sâdece orada var ve başka yerde yok” mânâsına değildir. Tek bir varlığın içinde Cenâb-ı Hakk (c.c.) ın tüm halinin, varlığının olması mümkün değildir. Deryânın bir bardağın içine sığması gibi bir şey söz konusu değildir ancak bardaktaki suyun deryâya ait olduğu bilindiği zaman işte onun abdîyyeti kemâle ermiş olur.

İşte bu kullar zât cennetine dahil olduklarında yâni zâti tecelliler onları kapladığında onlar daha evvelce kul

ismiyle ifâde edilirlerken bu halden sonra "kûl" yâni "söyle" ismi ile ifâde edilmeye başlanmaktadır.

Evvelâ kul iken kendi hakîkâtini idrâk ettiğinde ve kendisinde Hakk'ın varlığını müşâhede ettiğinde o zaman onlara "kûl" yâni "söyle ey habibim" denmekte ve o andan itibaren Kûr'ân-ı Nâtık yâni "Konuşan Kûr'ân" olmaktadır. "Kûl" yâni "söyle" veya "de ki" hükmüyle bu vasfı giyinirler ve giyindikleri ilâhî hakîkâtlari de söylemeğe başlarlar. İşte ilâhî hakîkâtlari açan anahtar olan ve her mertebesiyle yaşayan Besmele-i Şerîf bunlardır.

14

Bu açıklamalardan sonra Sûre-i Şerîfin içerisinde ismi geçen Zekerîyyâ (a.s.) ın hayat hikâyesini Yeni Rehber Ansiklopedisinden buraya aktaralım:

ZEKERİYYÂ ALEYHİSSELÂM

İsrâiloğullarına gönderilen peygamberlerden. İsmi Zekerîyyâ bin Âzan bin Müslim bin Sadun olup, soyu Süleymân aleyhisselâma ulaşır. Yahyâ aleyhisselâmın babasıdır. Mûsâ aleyhisselâmın getirdiği dînin emir ve yasaklarını insânlara tebliğ etti. Marangozluk yapar elinin emeğiyle geçinirdi. Kavmi tarafından şehit edildi.. Zekerîyyâ aleyhisselâm zamânında Şâm vilâyeti Batlamyüsilerin elindeydi. Onlar Kudüs'te bulunan Beyt-ül-Makdis'e hürmet ederlerdi. Beyt-ül-Makdis mâmur olup gece ve gündüz orada ibâdet edilirdi. Mescidde Hârûn aleyhisselâm neslinden din büyükleri vardı. O zamanlarda İsrâiloğulları arasında peygamber yoktu. Bunlar bir peygamber göndermesi için gece gündüz Allahü teâlâyâ duâ ettiler. Allahü teâlâ, Beyt-i Makdis'te Tevrât yazmayı ve kurban kesmeyi idâre eden Zekerîyyâ aleyhisselâmı peygamber olarak vazîfelendirdi. Zekerîyyâ aleyhisselâm

insânlara nasihat ederek doğru yola çağırırdı. İsrâiloğulların-dan onun bildirdiklerine inananlar olduğu gibi, inanmayıp karşı çıkanlar daha çok oldu.

Zekeriyyâ aleyhisselâm, İmrân bin Mâsân isminde bir dostunun kızı olan Elîsa ile evlendi. Elîsa ile hazret-i Meryem kardeş olup babaları İmran idi. İmrân önce Elîsa'nın annesi ile sonra bunun başka erkekten olan kızı Hunne ile evlenmişti. Hazret-i Meryem'in annesi olan Hunne; "Cenâb-ı Hak bana bir oğul ihsân ederse Beyt-ül-Makdis'e hizmetçi yapacağım." diye adakta bulundu. Kızı oldu. Adını Meryem koydu. Hazret-i Meryem doğmadan önce babası İmrân vefât etti. Hunne kızı Meryem'i teslim etmek üzere

15

Beyt-ül-Makdis'e götürdü. Orada bulunan âlimlere niyetini anlatıp nezrinin kabûlünü ricâ etti. Meryem, Beyt-i Makdis'e kabul edildi. Fakat Meryem'in kimin himâyesinde kalacağı husûsunda Beyt-i Makdis hizmetçileri olan âlimler arasında anlaşmazlık oldu. Zekeriyyâ aleyhisselâm; "Çocuğu himâyeme ben alacağım. Akrabâlık yönünden çocuğa en yakın benim." dedi. Diğer âlimler de çocuğu himâyelerine almak istediler. Çekilen kur'a netîcesinde hazret-i Meryem'in Zekeriyyâ aleyhisselâmın himâyesinde kalması kararlaştırıldı. Zekeriyyâ aleyhisselâm hazret-i Meryem'i evine götürdü. Onu hanımı Elîsa büyüttü. Sonra da hazret-i Meryem için Beyt-i Makdis'te yüksek bir oda yaptırdı. Hazret-i Meryem bu odada hem Allahü teâlâyâ ibâdet etti, hem de Zekeriyyâ aleyhisselâmdan Tevrât okudu. Zekeriyyâ aleyhisselâm ona hergün yiyecek getirir, ibâdetten bir şey öğretirdi. Bir kış günü odasına girdiğinde önünde dünyâ yiyeceklerine benzemeyen türlü türlü nîmetler gördü. Nereden geldiğini sorduğunda; "Allahü teâlâ tarafından geliyor." diye cevap verdi. Bu yiyecekler Allahü teâlânın kudretinden hazret-i Meryem'e verdiği bir kerâmetti. (Bkz. Meryem Sûresi)

Zekeriyyâ aleyhisselâm 99 veya 120 yaşına geldiği halde neslini devâm ettirecek bir evlâdı yoktu. Hanımı da

zâten çocuk doğurmuyordu ve 98 yaşındaydı. Gerek Zekerıyyâ aleyhisselâmın, gerekse hanımının çocuk sâhibi olma yaşları geçmişti. Fakat içine bir evlâd sevgisi düşüp kendisine sâlih bir evlâd ihsân etmesi için Allahü teâlâyâ duâ etti. Allahü teâlâ ona Yahyâ isminde bir oğlan çocuğu ihsân edeceğini Cebrâil aleyhisselâm vâsıtasıyla bildirdi. Birgün Zekerıyyâ aleyhisselâm odasında namaz kılarken beyaz elbiseler içersinde Cebrâil aleyhisselâm gelerek Allahü teâlânın kendisine Yahyâ isminde bir oğul ihsân edeceğini müjdeledi. Ayrıca onun hazret-i Îsâyı tasdîk edeceğini, zamânın büyüklerinden ve bütün kötülüklerden uzak, nübüvvetle (peygamberlikle) muttasıf, sâlihler zümresinden bir zât olacağını haber verdi.

Zekerıyyâ aleyhisselâm bu müjdeye sevinip arzusunun

16

çabukluğunu arz ederek: "Yâ Rabbî! Bana vâd ettiğin çocuğun meydana geleceğine delil ve alâmet olmak üzere, bu gönlüme yerleşmesi ve kalbimin bana vâdettiğin şeyde mutmain olması için bir nişan ver. O alâmetle bu nîmeti şükürle karşılayayım." diye münâcaatta bulundu. Allahü teâlâ Zekerıyyâ aleyhisselâmın duâsını kabul ederek; "Senin için alâmet, birbiri ardınca üç gece (ve gündüz) insânlarla konuşmamandır." Bir hastalık ve sebep olmaksızın, sen sıhhatli olduğun halde üç gece (ve gündüz) dilini konuşmadan alıkoymandır" buyurdu. Yahyâ aleyhisselâm ana rahmine düşünce Zekerıyyâ aleyhisselâm konuşamaz oldu. Meramını ancak işâretle anlatabiliyordu. O, bu üç gün içinde devamlı ibâdet ve zikirle meşgul oldu. Cenâb-ı Hakka karşı hamd ve şükür vazîfesini yerine getirdi.

Müddet tamam olunca Zekerıyyâ aleyhisselâmın oğlu Yahyâ aleyhisselâm dünyâyâ geldi. Yahyâ aleyhisselâmın doğumu ile, Zekerıyyâ aleyhisselâm ve âilesi sevince gark oldular. Yahyâ aleyhisselâmdan altı ay sonra Îsâ aleyhisselâm dünyâyâ geldi. Îsrâiloğulları Îsâ aleyhisselâm beşikteyken Allahü teâlânın kudretiyle konuşmasına rağmen, onun babasız dünyâyâ gelmesiyle ilgili olarak Zekerıyyâ aleyhisselâma iftirâ ettiler. Zekerıyyâ

aleyhisselâmı şehit etmek üzere aramaya başladılar. Yahûdîlerin iftirâlarını ve kendisini öldürmek istediklerini haber alan Zekerîyyâ aleyhisselâm "Tâkat getirilemeyen şeyden uzaklaşmak, peygamberlerin sünnetidir." kâidesince Yahûdîlerin buldukları yerden uzaklaştı. Yahûdîler, onu yakalamak için peşine düştüler. Zekerîyyâ aleyhisselâm Beyt-ül-Makdîs yakınlarında ağaçlı bir bahçeye girdi. Bir ağacın yanından geçerken ağaç: "Ey Allah'ın peygamberi! Bana gel" diye seslendi. Ağaç yarıldı ve Zekerîyyâ aleyhisselâm içine girdi. Sonra kapandı ve onu gizledi. İsrâiloğulları Zekerîyyâ aleyhisselâmın izini tâkip edip nereye gittiğini anlayamadılar. O sırada mel'ûn İblis (şeytan) gelerek onlara; "Bu ağacı bıçkı ile kesin, burada ise meydana çıkar. Yoksa ne kayb edersiniz." dedi. Kâfirler o ağacı biçerek Zekerîyyâ aleyhisselâmı şehit ettiler. Zekerîyyâ aleyhisselâmın türbesi Halep'tedir.

17

Mûcizeleri:

1. Kâlemleri, kendi kendine Tevrât'ı yazardı. Zekerîyyâ aleyhisselâm Beyt-i Makdis'te ma'yyetinde yetmiş kişi olduğu halde Tevrât yazarlardı. Yahûdîlerin biri gelip; "Hak peygamber olsaydın, elinde Tevrât yazmağa muhtaç olmazdın; sen de elinle yazıyorsun, emrindekilerle aranızda hiçbir fark görmüyorum." diye konuştu. Hazret-i Zekerîyyâ bu söze çok üzüldü ve meraklandı. Cebrâîl aleyhisselâm gelip: "Ey Zekerîyyâ, buradan kalkınız! Kâleminize emr ediniz, kendi kendine yazsın!" dedi. Zekerîyyâ kalkıp, emr edince, kâlem istenen şeyi yazmaya başladı. O saatte kâlem on iki sûre yazdı. Bu mûcize ile birçok kimse îmân etti.

2. Zekerîyyâ aleyhisselâm hazret-i Meryem'i terbiyesi altına aldığı vakti, yazılması lâzım gelen kefâletnâmeyi, kâlemsiz, hokkasız yazmışlardır.

3. Kur'ân-ı kerîmde bildirildiği gibi, Zekerîyyâ aleyhisselâm ve Beyt-i Mukaddes hademe ve kayyimlerinden yirmi dokuz kişi arasında hazret-i Meryem'in kefâleti hakkında meydana çıkan ihtilaf üzerine herkes kendi kâlemini Ürdün

suyuna atmışlarken, yalnız Zekerıyyâ aleyhisselâmın kâlemi suyun üzerinde dikilmiş kalmıştır.

4. Ağaçlar, Zekerıyyâ aleyhisselâmla konuşurlardı. Yahûdîlerden bir tâife kendisini şehit etmek üzere araştırırlarken, kendileri de onlardan kaçtığı vakit, bir ağaç; "Ey Allah'ın peygamberi, gel bende gizlen seni ben muhâfaza ederim" diye dile gelmişti.

5. Zekerıyyâ aleyhisselâm su üzerinde yürür ve mübârek ayakları ıslanmazdı. Kendisi için suda yürümekle, karada yürümek arasında fark yoktu.

6. Zekerıyyâ aleyhisselâmdan mûcize istendiği vakitte, yakınlarındaki ağaçlara mübârek eliyle işâret etmiş, hemen ağaçlar, köklerinden kopup, önlerine gelip kalmışlardır.

18

Kur'ân-ı Kerîmin Âl-i İmrân, Meryem, Enbiyâ ve En'am sûrelerinde Zekerıyyâ aleyhisselâmla ilgili haberler verilmektedir.

NOT=Bu hususta daha geniş bilgi, "füsûs-ül hikem cild 4 Zekerıyya fassı'n da", (Hikmet-i mâlikıyye) beyanında mevcuttur, dileyenler oraya da müracaat edebilirler.

Aynı şekilde Sûre-i Şerîfin içerisinde ismi geçen Yahyâ (a.s.) ın hayat hikâyesini de Yeni Rehber Ansiklopedisinden buraya aktaralım:

YAHYÂ ALEYHİSSELÂM

İsrâiloğullarına gönderilen peygamberlerden Zekerıyyâ aleyhisselâmın oğludur. Annesinin ismi Elîsa olup, İmrân'ın kızıydı. Hıristiyanlar Elizabeth diyorlar. Dâvûd

aleyhisselâmın neslinden olup, hazret-i Meryem'in teyzesinin oğluydu.

Allahü teâlâ, onu babası Zekerıyyâ aleyhisselâmın duâsı üzerine ihsân etti. Zekerıyyâ aleyhisselâm doksan dokuz veya yüz yirmi yaşına geldiği halde neslini devâm ettirecek bir evlâdı yoktu. Hanımı da doksan sekiz yaşındaydı. Gerek kendisinin, gerekse hanımının çocuk sâhibi olma yaşları geçmişti. Fakat içine evlâd sevgisi düşüp kendisine sâlih bir evlâd ihsân etmesi için Allahü teâlâyâ duâ etti. Allahü teâlâ Zekerıyyâ aleyhisselâmın duâsını kabul etti. Zekerıyyâ aleyhisselâm odasında namaz kıldığı sırada Cebrâil aleyhisselâm ona şöyle nidâ etti:

"Yâ Zekerıyyâ muhakkak Allahü teâlâ sana kendinden gelen bir kelimeyi (Îsâ aleyhisselâmı) tasdik edici ve kereminin seyyidi ve nefesine hâkim ve sâlihlerden bir peygamber olmak üzere Yahyâ'yı müjdeliyor."

19

Bu husus Âl-i imrân sûresi 38-39. âyetlerinde bildirilmiştir. Zekerıyyâ aleyhisselâmın ihtiyar olan hanımı hâmile kaldı ve belirli müddetten sonra Yahyâ aleyhisselâm doğdu. Rivâyete göre Yahyâ aleyhisselâmın doğumu ile Îsâ aleyhisselâmın doğumu aynı seneye rastlamaktadır. Doğumundan itibâren fevkâlelikler içinde olan Yahyâ aleyhisselâm babası Zekerıyyâ aleyhisselâmın nezâretinde yetişti. Küçük yaşta Tevrât'ı okumaya ve hükümlerini anlamaya başladı. Zâten Allahü teâlâ tarafından ona küçük yaşından itibâren hikmet ihsân edildiği, Tevrât'ı okuyup hükümlerini anlama kâbiliyeti verildiği bildirilmiştir. Tevrât'ı ve hükümlerini küçük yaşta öğrenmiş olan Yahyâ aleyhisselâm bâzan Beyt-ül Makdis'te (Mescid-i Aksâ) bâzan da tenhâ ve ıssız yerlerde Allahü teâlâyâ ibâdet ve tâatla meşgul olurdu.

Öğrendiklerini İsrâiloğullarına anlatır, onları Allahü teâlânın emirlerini yapmaya yasaklarından kaçınmaya dâvet ederdi. Gâyet mütevâzî ve sâde bir hayat yaşar, kıldan elbise giyer, arpa ekmeği yerdi. Dünyâyâ gönül

vermezdi. Gece gündüz Allahü teâlâyâ ibâdet eder, Allah korkusundan dolayı çok ağlardı. Göz yaşları sebebiyle nûrlu yüzü yara olurdu.

Yahyâ aleyhisselâm rüşd (olgunluk) çağına ulaştığı zaman, kendisine Allahü teâlâ tarafından peygamberlik emri bildirildi. İlk önce Mûsâ aleyhisselâmın bildirdiği dînin esaslarına uyması ve Tevrât'ın hükümlerini insânlara tebliğ etmesi emredildi. İsâ aleyhisselâma İncîl nâzil olup, Tevrât'ın hükmü kaldırılınca İsrâiloğullarını İncîl'in emir ve yasaklarına uymağa çağırdı. Daha sonra Şam'a giderek insânları hak dîne dâvet etti.

Yahyâ aleyhisselâmın dâvetini kabul edenler olduğu gibi, türlü bahânelerle ona karşı çıkanlar da oldu. Peygamberlerin mûcizelerini gördükleri hâlde onlara inanmayıp, karşı çıkan ve birçok peygamberi şehit eden İsrâiloğulları İsâ aleyhisselâma karşı çıkıp onu şehit etmek istediler.

20

Allahü teâlâ İsâ aleyhisselâmı göğe kaldırdıktan sonra Yahyâ aleyhisselâm İncîl'in hükümlerini insânlara anlatmaya devâm etti. Zâlim Yahûdî Hükümdârı Herod'un torunu Birinci Herod, hazret-i Yahyâ'ya iyi muâmelede bulunurdu. Kendi kardeşinin kızı veya hanımının önceki kocasından bir kızı vardı. Yahûdî hükümdârı Birinci Herod bu kızla evlenmeyi ve nikâhlarını Yahyâ aleyhisselâmın yapmasını istedi. Yahyâ aleyhisselâm böyle bir evliliğin hazret-i İsâ'nın tebliğ ettiği İncîl kitâbında yasaklandığını ve böyle bir nikâhın imkânsız olduğunu bildirdi. Bu duruma içerleyen kızın annesi, Yahyâ aleyhisselâmın öldürülmesini istedi.

Yahyâ aleyhisselâma karşı iyi niyet sâhibi olan birinci Herod da kadının ve kralla evlenmek isteyen kızının isrârî üzerine Yahyâ aleyhisselâmın yakalanıp getirilmesi veya öldürülüp, başının getirilmesini adamlarına emretti.

Herod'un adamları Yahyâ aleyhisselâmı yakalayıp, başını kesmek sûretiyle şehit ettiler. Başka bir rivâyette de yakalayıp getirdiler. Herod kendisi başını kesmek sûretiyle şehit etti. Kesilmiş olmasına rağmen Yahyâ aleyhisselâmın başı mûcize olarak: "Bu kızı almak sana helâl değildir." diye defâlarca söyledi. Allahü teâlâ Yahyâ aleyhisselâmın intikâmını almak için onların başına bâzı musîbetler gönderdi. Bâzı rivâyetlerde Herod ve evlenmek istediği kızı, Kârûn gibi yerin yuttuğu bildirilmektedir.

Yahyâ aleyhisselâm şehit edildiği zaman otuz dört yaşlarında bulunuyordu. Yahyâ aleyhisselâmın mübârek bedeninin parçaları, başka başka şehirlere dağıldı. Başı ise Şam'daki Ümeyye Câmii'ndeki türbededir.

Yahyâ aleyhisselâm sûret itibâriyle zamânındaki insânların en güzeli ve hüsn-ü Cemâl sâhibiydi. İnsânlara karşı yumuşak huylu, tevâzû ve şefkât sâhibiydi. Başındaki saçları seyrek ve sesi inceydi. Ondan önce Yahyâ ismiyle isimlendirilen olmamış ve ismi Allahü teâlâ tarafından bildirilmişti. Bu husus Meryem sûresi 7. âyetinde bildirilmiştir.

21

Yahyâ aleyhisselâm günahlardan temiz kılınmış olup, takvâ sâhibiydi. Tevâzu sâhibi olup itâatkar ve halim selîmdi. Yahyâ aleyhisselâm doğduğu, öldüğü ve dirildiği günlerde Allahü teâlâ tarafından selâmete erdirildi. Bu husûsiyetleri Meryem sûresi 13, 14 ve 15. âyetlerinde bildirilmiştir.

Mûcizeleri:

1. Taşın dile gelmesi: İsrâiloğulları, Yahûdî Hükümdârı Birinci Herod'un emri üzerine Yahyâ aleyhisselâmı şehit etmek için arıyorlardı. Bu haberi duyan Yahyâ aleyhisselâm onlardan uzaklaşıyordu. Bu sırada bir kaya dile geldi: "Ey Allah'ın peygamberi! Bana gel!" Yahyâ aleyhisselâm kayaya yaklaştığı zaman içinin kovan gibi oyulmuş olduğunu gördü. O taşın içine girdi. Yahyâ

aleyhisselâmi şehit etmek üzere arayan kâfirler o kayaya yaklaştıkları zaman, o kayadan kâfirler üzerine oklar atılmaya başlandı. Bu durumu gören Yahûdîler geriye dönüp kaçtılar.

2. Gündüz vakti yıldız göstermesi: *Yahyâ aleyhisselâm peygamber olarak vazîfelendirilip Şam'a geldikten sonra insânlar ona; "Hakîkten peygambersen, bize gündüz gözü ile yıldızları göster." dediler. İnsânların bu isteği üzerine Yahyâ aleyhisselâm duâ edip gündüz güneşin çevresindeki yıldızlar görünmeye başladı. Kûr'ân-ı Kerîm'de Âl-i imrân, Meryem ve Enbiyâ sûrelerinde Yahyâ aleyhisselâmdan bahsedilmektedir.*

NOT=Bu hususta da gene daha geniş bilgi, "fûsûs-ül hikem cild 3 Yahya fassı'n da", (Hikmet-i Celâliyye) beyanında mevcuttur, dileyenler oraya da müracaat edebilirler.

Bu ön bilgilerden sonra yolumuza devam edelim.

22

Kûr'ân'da Yolculuk Sohbetleri;

BİSMİLLÂHİRRAHMÂNİRRAHİYM

Bu âleme gerçekten yolcu olarak geldik, yolcu olarak yaşıyoruz ve yolcu olarakta gideceğiz ve ahirette bu yolculuğumuz devam edecek. Bu sohbetlere bu ismi vermemizin sebebi de budur çünkü Kûr'ân-ı Kerîm bizlere yolculuk safhalarımızı yâni nereden geldiğimizi, nerede olduğumuzu ve nereye gittiğimizi bildirmektedir. Bu nedenle Kûr'ân okumak demek gerek fizikî gerek mânevi olarak yolculuk yapmak demektir. Bu yolculuğun durak

yerlerinde biri de bu Sûre-i Şerîfte bildirilen Meryemî hakîkatlerdir.

﴿١﴾ كَهَيْعَصَ ﴿١﴾

(1) Kâf, hâ, yâ, ayn, sâd.

Kâf, Hâ, Yâ, Ayn, Sâd.

Îsevîyyet mertebesinin İnsân-ı kâmilinin rumuzu olan hurufu mukattaalardır. Yukarıda bu hususta bilgi verilmişti.

﴿٢﴾ ذِكْرُ رَحْمَتِ رَبِّكَ عَبْدَهُ زَكْرِيَّا ﴿٢﴾

(2) (Zikru rahmeti rabbike abdehu zekeriyyâ.)

"Bu zikir senin Rabbinin, kulu Zekeriyyâ (a.s) a rahmetidir."

Bu hâdiseleri geçmişte yaşanmış olan hâdiseler olarak değilde her an yaşanan ve yaşanacak olan hâdiseler olarak düşünürsek hakîkatlerine ermemiz kolaylaşır.

Ya biz bu hâdiselerin zamanına gidelim ya da onları günümüze getirelim ki birleşsinler, tevhid olsun ve bu şekilde kendimiz yaşayalım bunları ve her birerlerimizde olan bu mertebelerin gereği olarak bir yönümüz ile Zekeriyyâ,

23

bir yönümüz ile Yahyâ ve bir yönümüz ile Îsâ olalım.

Seyri sülûk ta Kûr'ân-ı Kerîm de belirtilen bütün peygamberân hâzerâtının hayatlarından alınan kesitler ile onların hakîkatlerini idrâk etmektir. Bunun sonucu olarak ancak Muhammedül meşreb olunabilmektedir. Yakîn olarak yaşanması gereken bu mertebeler sonucu gerçek seyir olabilmektedir aksi halde yapılan seyir ne kadar güzel olursa olsun sonuçta hayâlidir ve gerçek mânâda kimliğimizi bize bildirmez.

Yakîn olarak idrâk edilen bu hakîkâtler sonucu biliriz ki Zekerîyyâ, Yahyâ, Îsâ hep bizim o mertebeler îtibarıyla olan isimlerimizdendir ve sâdece geçmiş dönemlerde yaşamış olan peygamberler olarak bunları görmeyip gönlümüzde yaşayan özellikler olarak idrâk etmeliyiz.

Vahdet-i Vücûd'un içerisinde bir bütün olarak bulunan bu mertebeler kişilerde Vahdet-i Şuhud olarak tek tek hakîkâtleri ortaya çıkarıldıktan sonra ancak gerçek yerlerini bulabilmektedirler. Şuhud ile hakîkâtleri idrâk edilemeyen bu mertebeleri ne kadar okursak okuyalım sonuçta hepsi geçmişteki yerlerinden öteye gidemez ve bize bağlantıları olmaz ve bizim dışımızda kaldıklarından dolayı da bunlardan eksik oluruz.

Bu âyeti kerîmede belirtildiği üzere demek ki bu mertebede "abd" yâni "kul" Zekerîyyâ olarak isimlendirilmektedir. "Zekerîyyâ" yâni tezkiye edilmiş, temizlenmiş kulunu Cenâb-ı Hakk (c.c.) ın rahmetle anışdır.

Ve bu hâdiselerin oluş devresi fenâfillâh mertebesine yâni İsevîyyet mertebesine yaklaşma devreleridir. Ayrıca seyri sülûk yolunda yedinci derece olan nefsi sâfiye halinin İsevîyyet sâfiyetine ulaşması halidir. Çünkü nefis mertebelerinde sâflaşma ile tevhid mertebelerinde sâflaşma arasında fark vardır. Nefis mertebelerinde kişi kendi bireysel varlığında sâflaşır, tevhid mertebelerinde ise afâki

24

olarak âlemlere dönük bir sâflaşmadır. Hakîki tevhid yolunda kişide daha evvelce varlık hakkında olan şüphelerin ortadan kalkarak sâf hale gelmesidir. Bu mertebede olan kişi tevhid-i esmânın hakîkâtini idrâk ederek teferruat bilgilerden tezkiye olmuştur ve tamamen temiz bir anlayış ve kanaâte sâhiptir.

Görünüşte beni İsrâîl'in yaşlanmış peygamberlerinden biri olarak gözükken bu mânâ bâtinî seyri sülûk yolunda

epey dirsek çürütmüş, tesbih çekmiş, zikirler yapmış ve gönül ehli olarak bir hayli yol almış sâliktir.

﴿٣﴾ اِذْ نَادَى رَبَّهُ نِدَاءً خَفِيًّا ﴿٣﴾

(3) (İz nâdâ rabbehu nidâen hafîyyen.)

"O, gizlice seslenerek, Rabbine nidâ etmişti."

Demek ki bu mertebenin bir özelliği Rabbine gizlice seslenmektir. Kişi kimseye duyurmadan kendi bünyesi içerisinde doğrudan Rabbına yalvarmakta ve bağlantıyı Rabbi ile kurmaktadır.

﴿٤﴾ قَالَ رَبِّ انِّي وَهَنَ الْعَظْمُ مِنِّي وَاسْتَعَلَ الرَّأْسُ شَيْبًا وَلَمْ أَكُنْ بِدُعَائِكَ رَبِّ شَقِيًّا ﴿٤﴾

(4) (Kâle rabbî innî ve henel azmu minnî veştealer re'su şeyben ve lem ekun bi duâike rabbî şakîyyen.)

"Zekerîyyâ (a.s): "Rabbim, gerçekten ben (zayıfladım) ve benim kemiklerim (de) zayıfladı ve başım (saçlarım) ağardı. Ve Rabbim, ben Sana dúa ederek şâkî olmadım." dedi."

"işteale" tutuşmak, alevlenmek mânâsına olarak ihtiyarlayıp, telâşa düşerek "acaba ne olacak?" tarzında bir endişe ile hareketlenmenin ifâdesidir.

25

﴿٥﴾ وَاِنِّي خِفْتُ الْمَوَالِيَ مِنْ وَرَائِي وَكَانَتِ امْرَاَتِي عَاقِرًا فَهَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا ﴿٥﴾

(5) (Ve innî hıftul mevâliye min verâi ve kânetimreetî âkıran feheb lî min ledunke velîyyen.)

"Ve gerçekten ben, arkamdan (benden sonra) vâli olanlar (benim soyumdan gelenler benim gibi davranmazlar diye) korktum. Ve benim kadını

(artık) âkir (kısır) oldu. Bu sebeple bana, Senin katından bir velî (dost, yardımcı, evlât) bağışla."

Görülüyor ki seyri sülûkun başlarında derviş bu şekilde bir verâset hükmünü daha düşenememekte ve bu düşünce ancak epey bir yol aldıktan sonra kendisinde oluşmaktadır. Gerçi buradaki verâset hükmü tam bir Muhammedül Meşreb anlayışında olan verâset hükmü değildir.

Ancak Zekerîyyâ mertebesinde bir vâris üretemeyen kişi İsevîyyet mertebesine yâni tevhid-i sîfata geçememektedir. Yeni bir Hayat ile yâni Yahyâ ile tevhid-i sîfata geçiş olmaktadır, bir başka ifâde ile bu vâris ancak İsevîyyet hakîkâtleri ortaya çıkartıp tasdîk etmektedir.

"Kadınım" yâni "nefsîm" âkir, kısır yâni yeni, yeni bilgileri pek üretici değil, bu nedenle Zekerîyyâ denilen tezkiye edilmiş akıl bir çocuğa ihtiyaç olduğunu tespit ederek "kadınıma" yâni "nefsime" de bu üreticilik özelliğini ver diyerek talepte bulunuluyor.

Bu üreticilik hayâl ve vehim yollu değil ilham ile meydana gelecek hakîkat üretimidir. Bu üretim vahyî mânâda olmayıp vahyin açılmasını sağlayan ilhamî mânâdadır.

Fenâfillâh'a gelen kişilerde bu tıkanıklık olmaktadır çünkü kişi hiçbir şeye değer vermeyerek yokluğa gitmektedir.

26

﴿٦﴾ يَرِثُنِي وَيَرِثُ مِنْ آلِ يَعْقُوبَ وَاجْعَلْهُ رَبِّ رَضِيًّا ﴿٦﴾

(6) (Yerisunî ve yerisu min âli ya'kûbe vec'alhu rabbî radiyyen.)

"Bana ve Yâkub (a.s)'ın ailesine vâris olsun. Ve Rabbim, onu (Senden) râzı (olan) kıl."

Bâtini olarak, sâlikin bu mertebeye kadar dışarıdan topladığı tevhid bilgilerine de vâris olsun demektir.

﴿٧﴾ يَا زَكَرِيَّا إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ اسْمُهُ يَحْيَىٰ لَمْ نَجْعَلْ لَهُ مِنْ قَبْلُ سَمِيًّا ﴿٧﴾

(7) (Yâ zekeriyyâ innâ nubeşşiruke bi gulâminismuhu yahyâ lem nec'al lehu min kablu semîyyen.)

"Ey Zekeriyyâ! Gerçekten Biz seni, ismi Yahyâ olan bir oğlan çocuk ile müjdeliyoruz. Onunla (o isimle) daha önce bir kimseyi isimlendirmedik."

Bu Âyeti kerîme zâtî Âyeti kerîmelerdendir ve Cenâb-ı Hakk (c.c.) bizzât hitâp etmektedir.

Seyri sülûk yolunda ilerleyerek geldiğimiz Zekeriyyâ mertebesinde artık bu tezkiye edilmiş, temizlenmiş olan bilgilerimize bir Yahyâ ile "Hayat" vermek gerekmektedir bunun sonrasında da "Îsâ" yâni "Ayn" ve "Sîn" hakîkâti üzerine sıfat mertebesinin müşâhede yolu açılmış olmaktadır. Bu mertebeye gelen sâlik önceki mertebelerin hepsinde tezkiyesi yapmış demektir zâten ve buraya gelince de sıfat mertebesine geçmek için iç bünyesinde kalmış olan son benlik elbisesini tezkiye etmesi gerekiyor.

Demek ki tezkiyeye vâris olarakta Yahyâ yâni sâf, temiz bir "Hayat" gerekmektedir. Ve bu kemâlat bu mertebenin son kemâlatıdır çünkü Yahyâ doğduğu anda Zekeriyyâ ve Meryem yaşıyorlarken Îsâ yâni tevhid-i sıfat henüz yoktur, bâtındadır.

27

Bu nedenle bir sâlik bu mertebelere çok geç yaşlara kalmadan ulaşmalıdır ki sonrasında ulaşılması gereken İsevîyyet ve Muhammedîyyet, bakâbillah mertebeleri vardır. Derviş Cenâb-ı Hakk (c.c.) tan bir veled-i kalb istediğinde Cenâb-ı Hakk (c.c.) ona "Ey kulum Ben sana veled-i kalbi seyri sülûka başlarken vermiştim" diyecek, bu durumda derviş de "Ya Rabbi biz onu o mertebelere

kullandık artık bu mertebeyi anlayacak bir veledi-i kalb ver” diyerek talebini yineleyecektir.

Geçmişteki her peygamber sâdece kendi mertebesinin idrâki ile yaşıyor iken ümmet-i Muhammed’in ise bütün bu mertebeleri tahsil etmesi gerekmektedir ki bu da bu nedenle seyrimizi sıkıştırılmış sürelerle sığdırmalıyız. Bu şekildeki sohbetlerde gösterilen hedeflere kişinin yönelip, çok çalışması ile o hedeflere ulaşip aşması mümkün olmaktadır yoksa klâsik bir târikat anlayışı içerisinde sâdece zikir çekmekle bu mertebeler aşılamaz.

﴿٨﴾ قَالَ رَبِّ أَنْتَ يَكُونُ لِي غُلَامًا وَكَانَتْ امْرَأَتِي
عَاقِرًا وَقَدْ بَلَغْتُ مِنَ الْكِبَرِ عِتِيًّا ﴿٨﴾

(8) (Kâle rabbî ennâ yekûnu lî gulâmun ve kânetimreetî âkırân ve kad belagtu minel kiberi itiyyen.)

(Zekeriyyâ (a.s.) şöyle) dedi: "Rabbim, benim nasıl bir oğlum olabilir? Ve benim kadını (artık) âkir (kısır) oldu. Ben (de) yaşlanarak ihtiyarlığa ulaştım."

Bu Âyeti kerîme gelecek ile ilgili olarak çok yaşlanmış olan insânların dahi çocuk sâhibi olabileceklerine dair ilmi bir göstergedir.

﴿٩﴾ قَالَ كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَيَّ هَيِّنٌ وَقَدْ خَلَقْتُكَ
مِنْ قَبْلُ وَلَمْ تَكُ شَيْئًا ﴿٩﴾

28

(9) (Kâle kezâlike, kâle rabbuke huve aleyye heyyinun ve kad halaktuke min kablu ve lem teku şey'en.)

"İşte böyle." dedi. Senin Rabbin: "O, bana kolaydır. Daha önce sen bir şey değilken seni, Ben halketmiştim." buyurdu.

﴿١٠﴾ قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً قَالَ آيَتُكَ أَلَّا تُكَلِّمَ
النَّاسَ ثَلَاثَ لَيَالٍ سَوِيًّا ﴿١٠﴾

(10) (Kâle rabbic'al lî Âyeten, kâle Âyetuke ellâ tukellimen nâse selâse leyâlin seviyyen.)

"Zekeriyâ (a.s.): "Rabbim, bana bir delil (işâret) kıl (ver)." dedi. (Allahû Tealâ şöyle) dedi: "Senin delilin (işâretin), insânlarla üç gece normâl olduğun halde konuşamamandır."

Âyet-i Kerîmede "üç gece" ibaresi, tevhid-i ef'âl, tevhid-i esmâ, tevhid-i sıfattaki fenâ geceleridir.

Kûr'ân Âyetlerinin tahakkuk sahası olan fiiller âleminde Zekeriyâ (a.s.) in konuşamaması da bu fiili âyetlerdendir.

﴿١١﴾ فَخَرَجَ عَلَى قَوْمِهِ مِنَ الْمِحْرَابِ فَأَوْحَى إِلَيْهِمْ
أَنْ سَبِّحُوا بُكْرَةً وَعَشِيًّا ﴿١١﴾

(11) (Fe harece alâ kavmihî minel mihrâbi fe evhâ ileyhim en sebbihû bukreten ve aşîyyen.)

"Bundan sonra mihrâbtan kavmine (kavminin karşısına) çıktı. Böylece onlara, (Allah'ı) sabah akşam tesbih etmelerini vahyetti."

﴿١٢﴾ يَا يَحْيَى خُذِ الْكِتَابَ بِقُوَّةٍ وَآتَيْنَاهُ الْحُكْمَ
صَبِيًّا ﴿١٢﴾

29

(12) (Yâ yahyâ huzil kitâbe bi kuvvetin, ve âteynâhul hukme sabîyyen.)

"Ey Yahyâ! Kitab'ı kuvvetle tut. Ve Biz, ona sabi iken (küçük yaşta) hikmet verdik."

Burada bahsedilen kitâb Tevrat ve Zebur'dur. Seyri sülûk yolundaki derviş bu mertebeye geldiğinde dışarıdan

bilgi almadan Cenâb-ı Hakk (c.c.) in doğrudan doğruya verdiği hikmeti almaktadır.

﴿۱۳﴾ وَحَنَانًا مِّن لَّدُنَّا وَزَكَاةً وَكَانَ تَقِيًّا

(13) (Ve hanânen min ledunnâ ve zekâten, ve kâne tekıyyen.)

"Ve katımızdan ona, sevgi ve zekât (verdik). Ve o, takva sâhibi oldu."

﴿۱۴﴾ وَبَرًّا بِوَالِدَيْهِ وَلَمْ يَكُنْ جَبَّارًا عَصِيًّا

(14) (Ve berren bi vâlideyhi ve lem yekun cebbâren asiyyen.)

"Anne ve babasına karşı berr (iyilik) sâhibiydi. Ve o, asi, cebbar değildi."

Âyeti kerîmeyi kendimize uyguladığımızda: Bu mertebeye gelip temizlenmiş halimizden bir "Hayat" oluştuğunda artık hakîkâti Mûsevîyyeyi daha iyi anlama kabiliyeti açılmış demektir. Ve bu veled-i kalb olan gönül evladı anne babasına yâni akli küll ve nefsi külle karşı cebbarlık yapmıyor ve tam bir itâat edici oluyor.

﴿۱۵﴾ وَسَلَامٌ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَيَوْمَ يَمُوتُ وَيَوْمَ يُبْعَثُ

﴿حَيًّا﴾

(15) Ve selâmun aleyhi yevme vulide ve yevme yemûtu ve yevme yub'asu hayyen.)

30

"Ve doğduğu günde de ve öleceği günde de ve canlı olarak beas edileceği (yeniden diriltileceği) günde de ona selâm olsun."

Görüldüğü gibi bu mertebede olan kişiye ne kadar büyük bir lütûf vardır. Ve böyle bir varlığın artık eksi mânâda işler yapması söz konusu olamıyor.

﴿١٦﴾ وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ مَرْيَمَ إِذِ انْتَبَذَتْ مِنْ أَهْلِهَا
مَكَانًا شَرْقِيًّا ﴿﴾

(16) (Vezkur fil kitâbı meryeme, izintebezet min ehlihâ mekânen şarkıyyen.)

"Kitâp'ta Meryem'i zikret. Ailesinden ayrılp, şark (doğu) tarafında bir yere çekilmişti."

﴿١٧﴾ فَاتَّخَذَتْ مِنْ دُونِهِمْ حِجَابًا فَأَرْسَلْنَا إِلَيْهَا
رُوحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا ﴿﴾

(17) (Fettehazet min dûnihim hicâben fe erselnâ ileyhâ rûhanâ fe temessele lehâ beşeren sevîyyen.)

"Sonra da onlardan (ayıran) bir perde çekti. O zaman ona Rûhumuz'u (Rûh'ül Kudüs) gönderdik. Ona normâl bir beşer sûretinde temessül etti (göründü)."

Cenâb-ı Hakk (c.c.) zâti mertebeden "Biz gönderdik" diyor. Seyri sülûk yolunda çok önemli olan bu mertebeleri tamamen tatbik edemesek dahi ilmen bunları bilmemiz dahi bize çok büyük yararlar sağlar. Îsâ (a.s.) fizikî mânâda Meryem olarak isimlendirilen anaya mensuptur, Efendimiz (s.a.v.) ise ilâhî mânâda Ümmül kitâba bağlıdır ve ümmî oluşu bu yönledir. Cebrâil (a.s.) beşer sûretinde gözükmeyip başka bir mahlûk şeklinde gözükse idi Îsâ (a.s.) da bir başka şekilde doğacaktı.

31

﴿١٨﴾ قَالَتْ اِنِّيْ اَعُوْذُ بِالرَّحْمٰنِ مِنْكَ اِنْ كُنْتُ تَقِيًّا ﴿﴾

(18) (Kâlet innî eûzu bir rahmâni minke in kunte tekiyyen.)

(Hz. Meryem şöyle) dedi: "Muhakkak ki ben, eğer sen takva sâhibi isen (bana bir zararın dokunmaz). Senden Rahmân'a sığınırım."

Bu âyeti kerîme Meryem ananın esmâ-i ilâhîyye konusunda belirli bir bilgi birikimine sâhip olduğunu göstermektedir ve Meryem ana Rahmân'ın bütün âlemlere rahmet olduğunu idrâk etmiştir ki ilk olarak oraya yönelmiştir. Çünkü Rahmân ismi bütün âlemlere rahmet olan bir esmâ-i ilâhîyyedir.

﴿١٩﴾ قَالَ إِنَّمَا أَنَا رَسُولُ رَبِّكِ لِأَهَبَ لَكَ غُلَامًا
زَكِيًّا

(19) (Kâle innemâ ene resûlu rabbiki li ehebe leki gulâmen zekîyyen.)

"Ben sâdece sana zeki (temiz) bir erkek çocuk bağışlamak için senin Rabbinin bir resûlüyüm." dedi.

Meleklerden de resûller olduğu bu Âyeti kerîmede de ifâde edilmektedir.

﴿٢٠﴾ قَالَتْ أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَلَمْ يَمَسِّنِي بَشَرٌ
وَلَمْ أَكُ بَغِيًّا

(20) (Kâlet ennâ yekûnu lî gulâmun ve lem yemsesnî beşerun ve lem eku bağıyyen.)

"Hz. Meryem dedi ki): "Bana bir beşer dokunmamış (olduğuna (göre) benim nasıl bir oğlum ola-

32

bilir? Ve ben, azgın (iffetsiz) olmadım."

﴿٢١﴾ قَالَ كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَيَّ هَيِّئٌ وَلَنَجْعَلَنَّ
آيَةً لِلنَّاسِ وَرَحْمَةً مِنَّا وَكَانَ أَمْرًا مَّقْضِيًّا

(21) Kâle kezâliki, kâle rabbuki huve aleyye heyyinun, ve li nec'alehû Âyeten lin nâsi ve rahmeten minnâ, ve kâne emren makdiyyen.)

(Rûh'ül Kudüs): "İşte böyle" dedi. Senin Rabbin: "O, Bana kolaydır ve onu, insânlara bir Âyet (mucize) ve Bizden bir rahmet kılacağız." buyurdu. Ve emir kazâ edilmiştir."

Kazâ edilmiş olan bu hükmün zuhur zamanı geldiği için açığa çıkmaya başladığı belirtilmektedir.

Kazâ ve kader hükümlerini ne kadar iyi bilir isek bu Âyet-i kerîme'leri o derece bilmenin yolu bizlere açılmaktadır. Burada Hz. Meryem'in üzerine gerçekleşen hâdise mutlak kazadır.

Cenâb-ı Hakk (c.c.) in Âdem (a.s.) a yüklemiş olduğu Sultanî rûh yâni **"ve nefahtü"** Mûsevîyyet mertebesine kadar olan seyir içerisinde faaliyettedir. Bunun yanı sıra insânda bu rûhtan başka mâdeni, bitkisel ve hayvani olmak üzere çeşitli rûhlar bulunmaktadır. İsevîyyet mertebesiyle birlikte üflenen Rûh'ül Kudüs bu mertebeye geçiş için gerekli olan yeni bir kudretin, gücün ifâdesidir.

Görüldüğü üzere Mûsevîyyet mertebesine kadar gelen yerden İsevîyyet mertebesine geçebilmek için olağanüstü bir sistem gereklidir ki İsevîyyet mertebesinin özelliği budur yâni Rûh'ül Kudüs ile desteklenmektir.

Muhammedîyyet mertebesinde ise Rûh'ül Âzam ile desteklenen açılımlar olmaktadır. Bu oluşumlar tâbî ki maddi olarak olan değişimler değil bizim anlayış ve idrâkimizde olan değişimlerdir. Şartlanmış yaşantılarımızı,

33

dünyâ yaşamına dönük yaşantılarımızı geriye atarak yukarıya mi'raca doğru bir çıkıştır ki bizler bu hakîkâtleri idrâk ederek hakîkâti Muhammedîyye 'ye ulaşmış olabilelim.

Ayrıca Rûh'ül Kudüs ve Rûh'ül Âzam'ın Allah'ın zâti rûhu olduğu da belirtilmiştir. Bu rûhların mahlûka dönük yüzü ise **"ve nefahtü fihi min rûhî"** olarak ifâde edilmiştir. Kendisine bu **"ve nefahtü fihi min rûhî"** (15/29) üflenmiş olan insân bütün bu mertebeleri geçtikten sonra meydana gelen İnsân-ı kâmil olarak zâhiri ile bâtını ile hem kendisine hem çevresine rahmet olmaktadır.

﴿٢٢﴾ فَحَمَلَتْهُ فَانْتَبَدَتْ بِهِ مَكَانًا قَصِيًّا ﴿٢٢﴾

(22) Fe hamelethu fentebezet bihî mekânen kasıyyen.)

"Böylece ona hâmile kaldı. Bundan sonra onunla uzak bir mekâna (yere) çekildi."

Bu Âyet-i kerîmeler hakkında Muhyiddîni Arabî hazretlerinin Fusûs-ül Hikem isimli eserinden ilgili kısımları aktaralım: Daha geniş bilgi isteyen aynı esere müracaat edebilir.

Şimdi ne zaman ki Cebrâil (a.s) dan ibâret olan rûhu'l-emin, bir insân olarak cisimlendi, (Hz. Meryem) zannetti ki o insândır, kendisine cinsi münasebet arzu eder. Böyle olunca Allah Teâlâ'nın kendisini ondan kurtarması için, bütün konsantrasyonu ile, ondan Allah Teâla'ya sığındı. Çünkü kesinlikle bunun caiz olmayan şeylerden olduğunu bilir idi. Bundan dolayı, ona Allah ile tam bir huzur hâsıl oldu ki, o da mânevi rûh'tur. Eğer ona bu anda bu hâl üzere üflese idi, annesinin hâlinden dolayı, Îsâ, hilkatinin fenâliğinden dolayı, hiçbir kimsenin ona tâkat getiremeyeceği bir vasıfta çıkar idi.

34

Şimdi ona "Ben ancak senin Rabbinin resûlüyüm; sana temiz ve pak bir erkek çocuk bağışlamak için

geldim” (Meryem, 19/19) dediği zaman bu sıkıntıdan rahatladı ve gönü ferahladı.

Bundan dolayı İsâ (a.s)ı ona bu sırada üfledi. Şu halde Cebrâil Allah'ın kelimesi Meryem'e aktarılmış oldu. **Nasıl ki Resûl, Allah'ın kelâmını ümmetine aktardı,** o da Allah Teâlâ'nın (Nisa, 4/171) **“ve KelimetuHU, elkaha ila Meryeme ve rûhun minHU,”** yâni “ve O'nun kelimesidir. Onu Meryem'e ilkâ etmiştir ve kendisinden bir rûh'tur” sözüdür.

Şimdi Meryem'de şehvet yayıldı. Bundan dolayı, İsâ'nın cismi, Meryem tarafından mutlak sudan (ma'-i muhakkak) ve Cebrâil tarafından da bu üflemenin rutubetinde yaygın olan sanal sudan (mâ'-i mütevehhem) mahlûk oldu. Çünkü madde bedenden olan üfleme de, suyun esaslarından bazı şey mevcûd olmasından dolayı rutubetlidir. Böyle olunca İsâ'nın cismi mutlak su ve sanal su'dan vücuda geldi. Ve insân türünde vücuda getirmenin, ancak alışlageldiği üzere gerçekleşmesi için, annesinden ve Cebrâil'in insân sûretinde cisimlenmesinden, insân sûreti üzere çıktı. Böyle olunca İsâ (a.s.) ölüyü diriltir çıktı. Çünkü o “ilâhi rûh'tur”.

﴿٢٣﴾ فَاجَاءَهَا الْمَخَاضُ إِلَى جِذْعِ النَّخْلَةِ قَالَتْ
يَا لَيْتَنِي مِتُّ قَبْلَ هَذَا وَكُنْتُ نَسِيًّا مَنْسِيًّا ﴿٢٤﴾

(23) Fe ecâe hel mehâdû ilâ ciz'in nahleti, kâlet yâ leytenî mittu kable hâzâ ve kuntu nesyen mensîyyen.)

“Doğum sancısı onu, bir hurma ağacının gövdesine (sığınmaya) mecbur etti. “Keşke ben bundan önce ölseydim, unutulmuşların (arasına karışsaydım).” dedi.”

35

Bu büyük insânları çektikleri bu tür sıkıntıların hepsi bizlere rahmet olmaktadır ve bir bakıma bu mertebelerin

kefarecini onlar çekmektedir. Gerek peygamberân hâzerâtı gerek ehlullah gerekse irfân ehli diğçerlerinin günahlarını karşılamaya fedâilerdir çünkü hâdiseleri ancak yaşayan bilir. Peygamberân hâzerâtının mertebelerinin ortaya çıkması için de bu hâdiselerin yaşanması gerekmektedir. Bizler ise bu yaşantılardan haberdar olduktan sonra onların fizikî mânâda yaşadıklarını ilmi mânâda yaşamaktayız. Eğer bu hâdiseler fizikî olarak yaşanmamış olsalardı gaybda kalır ve zuhura çıkmamış olurlardı.

Efendimizin (s.a.v.) ümmetine lisânından Kûr'ân-ı Kerîm'i üflemesinden sonra gelen bu tür sohbetlerde Rûh'ül Kudüsün hakîkâtinin muhatab olan kulaklara, gönüllere üflenmesidir. Eğer bu şekilde bir üflenme olmasa bizde İsâ (a.s.) in mânâsı doğmaz. Okuduklarımızda onları bizden uzak beni İsrâil peygamberleri olarak görürüz oysa onlar sadece beni İsrâil peygamberleri değil beni İslâm'ın malzemeleridir ve Cenâb-ı Hakk (c.c.) onları bunun için o isimler ile zuhura getirmiştir. Rûh'ül Kudüs ile gönüllere aktarılan bu mânâların doğmaması ise mümkün değildir, eğer doğum olmuyorsa kudsi değil ilmî mânâda demektir.

﴿٢٤﴾ فَنَادِيهَا مِنْ تَحْتِهَا أَلَا تَحْزَنِي قَدْ جَعَلَ رَبُّكِ تَحْتَكِ سَرِيًّا

(24) (Fe nâdâhâ min tahtihâ ellâ tahzenî kad ceale rabbuki tahteki serîyyen.)

"O zaman onun (Hz. Meryem'in) alt yanından, ona "mahzun olma (üzülme)" diye bir nidâ (geldi): "Rabbin, senin alt yanından bir su yolu kıldı."

Hız. Meryem beşer bir vücûd olduğundan dolayı şehir dışına çıkınca tâbî ki oradaki imkânlardan yararlanamaz oldu ve bedensel ihtiyaçlarını karşılayamaz hâle geldi. Cenâb-ı Hakk (c.c.) bedeninin en önemli ihtiyâcı su olduğu

36

için orada bir su yolu meydana getirdi.

﴿٢٥﴾ وَهَزَىٰ إِلَيْكَ بِجِدْعِ النَّخْلَةِ تُسَاقِطُ عَلَيْكَ رَطَبًا
جَنِيًّا ﴿﴾

(25) (Ve huzzî ileyki bi ciz'in nahleti tusâkıt aleyki rutaben cenîyyen.)

"Ve hurma ağacının gövdesini üzerine silkele. Taze hurmalar senin üzerine düşsün, (orada) toplansın."

Cenâb-ı Hakk (c.c.) sistemi içerisinde dışarıdan zor gözükken bir hâdiseyi bu şekilde kolaylaştırmaktadır. Hz. Meryem'in su ihtiyâcından sonra gıda ihtiyâcı da bu şekilde karşılanmış oldu.

Cenâb-ı Hakk (c.c.) "silkele" diyor oysa hiçbir işleme gerek görülmeden hurmaları yanına koyabilirdi bu zorluk hâmile kalmadan önce sâdece Cenâb-ı Hakk (c.c.) a yönelmiş olan Hz. Meryem'in muhabbetinin doğacak olan çocuğa yâni İsâ (a.s.) a da muhabbetinin bir kısmının bölünmesinden dolayı hiç zahmetsiz gelen nîmetlere yavaş yavaş zorlukların karışmaya başlamasıdır.

﴿٢٦﴾ فَكُلِي وَاشْرَبِي وَقَرِّي عَيْنًا فَمَا تَرَيْنَ مِنْ
الْبَشَرِ أَحَدًا فَقُولِي إِنِّي نَذَرْتُ لِلرَّحْمَنِ صَوْمًا فَلَنْ
أُكَلِّمَ الْيَوْمَ إِنْسِيًّا ﴿﴾

(26) (Fe kulî veşrabî ve karrî aynen, fe immâ terayinne minel beşeri ehaden fe kûlî innî nezertu lir rahmâni savmen fe len ukellimel yevme insîyyen;)

"Artık ye ve iç, gözün aydın olsun! Bundan sonra eğer beşerden bir kimseyi görürsen, o zaman (ona söyle) söyle: "Muhakkak ki ben, Rahmân'a (konuşmama) orucu nezrettim (adadım). Bu sebeple bugün

37

bir insânla asla konuşmayacağım."

Sûre-i Şerîfin başlarında Zekeriyâ (a.s.) da doğacak çocuğuna işâret istediğinde üç gece konuşamamasını işâret olarak göstermişti Cenâb-ı Hakk (c.c.) ve bu şekilde o mertebede Cenâb-ı Hakk (c.c.) tarafından konuşma sistemi faaliyet dışı bırakılmış olmaktadır. Hz. Meryem ise yine bu mertebeye gereği olarak irâdi olarak "konuşmayacağım" demektir.

Fenâfillah'a yönelmiş olan kişi Yahyâ'nın doğumu sırasında konuşmıyor. Fenâfillah'ın gerçek zuhuru Îsâ (a.s.) da ise "konuşmayacağım" yâni "fenâfillah mertebesinden size haber vermeyeceğim" ifâdesi olmaktadır çünkü bu haberi Îsâ (a.s.) verecek yâni o bilgiyi Îsâ (a.s.) getirecektir.

﴿٢٧﴾ فَاتَتْ بِهِ قَوْمَهَا تَحْمِلُهَا قَالُوا يَا مَرْيَمُ لَقَدْ
جِئْتِ شَيْئًا فَرِيًّا ﴿٢٧﴾

(27) (Fe etet bihî kavmehâ tahmiluhu, kâlû yâ meryemu lekad ci'ti şey'en feriiyen.)
"Böylece onu yüklenmiş olarak kavmine getirdi. (Kavmindekiler) dediler ki: "Ey Meryem! Andolsun ki sen, acayip (kötü) bir şey yaptın."

Kavimdekilerin şartlanmaları gereği doğacak çocuğun babasının olması gerektiğinden bu şekilde tepki gösterdiler. Ve bu hâdise Hz. Meryem'in yanı sıra kavmi içinde bir imtihandı.

﴿٢٨﴾ يَا أُخْتَ هَارُونَ مَا كَانَ أَبُوكَ امْرَأَ سَوْءٍ وَمَا
كَانَتْ أُمُّكَ بَغِيًّا ﴿٢٨﴾

(28) (Yâ uhte hârûne mâ kâne ebûkimrae sev'in ve mâ kânet ummuki begiyyen.)

"Ey Hârûn'un (kız)kardeşi! Senin baban kötü bir adam değildi. Ve senin annen de azgın (iffetsiz) değildi."

Hız. Meryem'in ailesi beni İsrâîl'in muhterem kimselerinden oldukları için ve sâdece görünüş olarak hâdiseyi değerlendiren kavimde bu tepkiyi vermektedir. Bâtinen ise tevhid yolunda olan bir sâlik bu hakîkâtleri idrâk etmeye başladığından İsevîyyet mânâsını varlığına yüklenmiş olmakta ve bu mânâyı yüklenen madde beden de bu mertebede Meryem hükmünde olmaktadır.

﴿٢٩﴾ فَأَشَارَتْ إِلَيْهِ قَالُوا كَيْفَ نُكَلِّمُ مَنْ كَانَ فِي الْمَهْدِ صَبِيًّا ﴿٢٩﴾

(29) (Fe eşâret ileyhi, kâlû keyfe nukellimu men kâne fil mehdî sabîyyen.)

"Bunun üzerine, onu (çocuğu) işâret etti. (Onlar) dediler ki: "Beşikte olan bir sabî (bebek) ile biz nasıl konuşuruz?"

﴿٣٠﴾ قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ آتَانِيَ الْكِتَابَ وَجَعَلَنِي نَبِيًّا ﴿٣٠﴾

(30) (Kâle innî abdullâhi, âtâniyel kitâbe ve cealenî nebîyyen.)

(Bebek) şöyle dedi: "Muhakkak ki ben, Allah'ın kuluyum. Bana kitâp verdi ve beni nebî kıldı."

Cenâb-ı Hakk (c.c.) Âsâ (a.s.) dan daha o günden İsevîyyet mertebesinin özü olan hakîkâti dile getirmektedir. Bebek olan Âsâ (a.s.) in "abdullâhi yâni Allah'ın kuluyum" demesi bu hakîkâtin kuluyum demektir. Âsâ (a.s.) in bu halinin oluşmasında kendisinin bir müdahalesi olmadığı için bu hâdisde de mutlak kader hükmüne girmektedir.

"Abd" , "beşik" ve "İncil" konusu hakkında "Onüç ve Hakîkâti İlâhiyye" isimli kitâbımızın ilgili bölümünü aktaralım:

"Abd" sayı değerleri ($70+2+4 = 76$) tı'dır toplarsak, ($7+6=13$) tür. Demekki abdîyyet mertebesinin de kaynağı (13) tür, bütün bu mertebelere hayret etmemek mümkün değildir. O halde yapılan bütün ibâdetler, (13) ten (13) e dir. (13) olan "abd" den (13) olan ilâhi hakîkâtedir. "Abd" yâni "kul" evvelâ bâtınında olan (13) ile beşeri abdîyyet anlayışı içerisinde kendine ayrı bir varlık vererek zâhiren ibâdetine devam eder. Daha sonraki eğitimleri ile kendinde, özünde var olan Hakîkât-i ilâhiyyeyi ortaya çıkarır ki; (13) ün (13) ile bâtinen buluşmasıdır. Bu şekilde yapılan ibâdetin ismi "ubudet" tir. İbadet kulluk mertebesinin ifâdesi. Ubudet ise Ulûhîyyet mertebesinin ifâdesidir. Kişinin yapmış olduğu hareket ve şekiller aynı, anlayış ve mânâlar farklıdır. Benlik ile yapılan kulluğun ismi ibâdet, benliğinden sıyrılarak yapılan kulluğun ismi ifâdesi ise ubudettir. İbadet kulun fiili ubudet ise Hakk'ın fiilidir.

 İşte belirtilen bu şekilde ibâdet eden ibâdet ehline kitâb verilmektedir. Bu kitâb ayrı bir İncil veya Kûr'ân şeklinde değil, onların içerisinde mevcûd olan hakîkâtleri anlama kaabiliyeti açılmaktadır. Ve o kişiye nebîlik te verilecek ki o kitâbı aktarabilsin yâni kişi öğrendiklerini yavaş yavaş çevresinde olup taleb edenlere bildirmektedir.

 Burada dikkat çeken husus (Îsâ) (a.s.) mın (**beşik**) te iken konuşmasıdır. (mehd) "beşik" sayısal değeri ($40+5+4+=49$) dur toplarsak, ($4+9=13$) tür ki, çok açıktır. Daha beşikte iken bile hem zâhir, hem bâtın (Îsâ) (a.s.) mı (13) sarmıştır. Bunun dışına da çıkması mümkün değildir. Beşik çocukların sığınağı güven duyduğu ve içinde büyüdükleri özel mekânlarıdır ve her insân için de geçerli

dir.Doğan her insân, ailesinin sosyal düzeyine göre bir beşik içinde çocukluk günlerini geçirir. İstisnasız her millet ve dinden olan çocuklar bu beşiklerin, (mehd)in içinde yâni (13) ün muhafazası içinde büyürler, ne müthiş bir sistem, bilinse de, bilinmese de, her kes daha küçüklükten bu (13) beşiğinin içine girmiş olmaktadır ve hâl dilleri ile bu hakîkât-i anlatmaktadırlar.

Gerçek **İncil** "İsâ" (a.s.)ın kendisidir. Çünkü ALLAH'ın kelimesi ve İsevîyyet mertebesinin (10) zuhur yeridir. İncil ismiyle kayıtlı bir kitâp gelmemiştir. Bu yüzden böyle bir kayıt bulunamamıştır, çünkü yoktur. Elde bulunan ve "İncil" ismi verilen dört yazılımın gerçek isimleri ise (hadis-i İsâ) lar'dır. Ve yazarlarının isimleriyle yazarlarına göre vardılar.

"İncil" (Matta)ya göre:

"İncil" (Markos)a göre:

"İncil" (Lûka)ya göre:

"İncil" (Yuhanna)ya göre:

Bu yazılımlar, yazarlarının anlayışları üzere ürettikleri (hadis-i İsâ)lar' dır. ALLAH'ın kitâbı ise (ALLAH'a göre) olur. "Kullara göre" olmaz. Bugün elde bulunan gerçek "İncil" "Kûr'ân-ı Kerîm"min içinde bulunan ve ora da muhafaza edilen "İsâ"(a.s.) hayatını ve İsevîyyet mertebesini anlatan Kûr'ân-ın Âyetleridir. Günümüzden yaklaşık üç bin sene evvel gelmiş olan Tevrat'a ait olduğu bildirilen yazılımlar olduğu halde, ondan yaklaşık bin sene sonra geldiği söylenen gerçek "İncil"den acaba ortada niye bir vesîka yoktur.?

﴿٣١﴾ وَجَعَلَنِي مُبَارَكًا أَيْنَ مَا كُنْتُ وَأَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ

وَالزَّكَاةَ مَا دُمْتُ حَيًّا

(31) (Ve cealenî mubâreken eyne mâ kuntu ve evsânî bis salâti vez zekâti mâ dumtu hayyen.)

"Ve beni nerede bulunursam bulunayım mübârek kıldı. Ve hayatta kaldığım sürece namazı ve zekâtı bana vasiyet etti (emretti)."

Kim ki fenâfillâh mertebesinde İsevîyyet halini yaşıyorsa Cenâb-ı Hakk (c.c.) onu her bulunduğu yerde mübârek kılmaktadır ve kendisi böyle olduğu için çevresine de bunu yayar, etrafında olanlar bunu bilseler de bilmeseler de bu yayılır. Günümüzde İsevî oldukları söyleyen zümreler ne namaz kılmaktalar ne de zekât vermektedirler ve bu Âyeti kerîme ile de onların İsâ (a.s.)'ın gerçek ümmeti olmadıkları açık olarak ortaya çıkmaktadır.

Ayrıca bizler ise bu mertebelerin hakîkâtlerini yaşıyor iken namaz ve zekât bize emrolunmaktadır. Bu âyeti kerîme ile de bu yolda olup "biz artık Hakk ile Hak olduk nereye ibâdet edeceğiz" diyerek ibâdeti bırakan kişilerin bu hükümleri-düşünceleri, ortadan kalkmaktadır. Üstelik bu mertebeye gelindiğinde ef'âl âleminde kılınan namazdan daha güzelini kılmamız lâzımdır ki, "ubudet" hakîkâtine erişmiş olalım.

﴿٣٢﴾ وَبِرَّآ بِيَوَالِدَتِيْ وَلَمْ يَجْعَلْنِيْ جَبَّارًا شَقِيًّا

(32) (Ve berren bi vâlidetî ve lem yec'alnî cebbâren şakiyyen.)

"Ve anneme karşı birr (iyilik) sâhibi olmayı (emretti). Ve beni, cebbâr (zorba) şakî kılmadı."

Zâhiren bizi doğuran annemizden bahsetmekle birlikte bâtinen anne hükmünde olan nefsi küll'dür. Nefsi külle hürmet edeceğimiz ki oradan akli külle geçebilelim. Bu mer tebenin annesi olan nefsi küll "Meryem" ismini almaktadır.

42

Aslı fenâfillâh olan bu mertebeye gelmiş olan bir kişinin bırakın haksız bir muamelede bulunmasını, sesi dahi çıkmaz. Bu yolda eğiticilik görevi yapmakta olan bir kimsenin sesi eğer yüksek olarak çıkıyorsa iyi bilinsin ki o kişi bu Âyeti kerîmelerin hükmü altında değildir.

﴿٣٣﴾ وَالسَّلَامُ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدْتُ وَيَوْمَ أَمُوتُ وَيَوْمَ أُبْعَثُ حَيًّا

(33) (Ves selâmu aleyye yevme volidtu ve yevme emûtu ve yevme ub'asu hayyen.)

"Ve doğduğum gün ve öleceğim gün ve canlı olarak beas edileceğim (diriltileceğim) gün selâm benim üzerimedir."

Önceki 15. âyeti kerîmede Yahyâ (a.s.) a Hakk tarafından yapılan bu hitâb bu Âyeti kerîme'de Îsâ (a.s.) in kendisi tarafından yapılmaktadır.

﴿٣٤﴾ ذَلِكَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ قَوْلَ الْحَقِّ الَّذِي فِيهِ يَمْتَرُونَ

(34) (Zâlike îsebnu meryeme, kavlel hakkillezî fihi yemterûn.)

"İşte bu Meryemoğlu Îsâ. (O), Hakk'ın sözü'dür ki; O'nun hakkında şüphe ediyorlar."

"Onuç ve Hakîkât-i İlâhîyye" isimli kitâbımızdan bu âyeti kerîme ile ilgili bölümleri aktaralım:

(Îsâ) kelimesinin sayı değerleri(70+10 +60+10=150) dir. (Îsâ) kelimesi (**ayn**) ve (**sîn**) iki asli, (**ye**) ve (**ye**) iki yardımcı harften meydana gelmiştir. (Ayn) ın sayı değeri (70) (sîn) in sayı değeri (60) tır. Toplarsak (70+60=130)

43

eder ki, sıfır kalkınca kalan (13) tür. Büyük Ebced hesabıyla **Ye** (11) **sîn** (120) ayn ise (130) sayı değerinde dir ki; şaşkırmamak elde değildir. Uyumun bu kadarına (tesâdüftür) denilebilir mi, bilemem?

Böyle olunca, Hakîkât-i İsevîyye'nin dahi hakîkâtinin Hakikikat-i Ahmedîyye'ye bağlı olduğu açık olarak görülmektedir. İlâve iki (ye) ye gelince, (ye) sayı değeri (10) dur ki, Mertebe-i "zâhir- bâtın" İsevîyyet'tir. (10) ların sıfırlarını alırsak geriye iki adet (1) kalır ki bunlardan biri (Zât-ı ilâhî'nin oradaki zuhuru diğeri ise "mertebe-i İsevîyyet"'in bireysel birliğinin zuhurudur. Îsâ (a.s.) ümmî'dir. Yâni zâhir olarak ana olan Meryem'e mensuptur. Meryem ise başta ve sonda iki (Mîm) ile müzeyyen-süslenmiştir.

(Îsâ) O da (13) e bağlıdır ve varlığında bütün bağlantılar vardır. Yâni (10) İsevîyyet, kendi mertebesi, (11) Muhammedîyyet, (12) Hakîkât-i Muhammed-i-İnsân-ı Kâmil, (13) Hakîkât-i Ahadîyyet'ül Ahmedîyye'dir. Yâni; Ahad-a, Ahmed-e,-Peraklit-e, Muhammed-e bağlıdır. Bu bağlılık sonradan olma değil ezelde kuruluşunda böyledir.

İsevîyyet mertebesi Muhammedîyyet mertebesine en yakın mertebedir. Îsâ kelimesinde ki "ayn" harfi (göz-kaynak-asıl) demektir. (sîn) harfi ise (insân) demektir. Yâni (ey İsevîyyet mertebesine ulaşmış insân) demektir. Bu mertebenin özelliği-yaşantısı, kendi varlığında ilk defa Hakkın varlığını müşâhede etmiş olmasıdır.

Bu mertebenin-bilginin, öncüsü ve mucidi (Îsâ Mesih'tir) onda zuhur etmiştir. Cenâb-ı Hakk'ın (Îsâ) (a.s.)mı bir kelime ile Kûr'ân-ı Kerîm de ifâde etmesi zâtî zuhuru ilk defa kendi varlığında gören insân olmasındandır.

Mûsâ (a.s.) ilk defa Hakk'ın sözünü-sesini Tur dağında duydu. Îsâ (a.s.) Hakk'ı ilk defa kendi varlığında müşâhede etti. Hz. Muhammed (s.a.v.) de ise (13) ve hakîkâtleri her

44

mertebeden bütün haşmetiyle zuhur etti.

Bu Sûre hakkında araştırmalar yaparken, tefsirlerde de kısaca değinildiği gibi müthiş bir şeye daha şahid oldum o da şudur.

(Fihî yemterûn) 34.Âyet kerîmede, "Hakk sözüyle bildirildiği şey hakkında" (çekişip duruyorlar.) Dikkatlice bakıldığında buraya kadar gelen Âyetlerin sonları hep (Elif) ile bitmekte, burada ve (34-35-38-39-40) ıncı Âyetler (Nûn) ile bitmekte, (36-37) Âyetler ise (Mîm) ile sonraları ise yine hepsi (Elif) ile bitmektedir. Yâni arada iki Âyet (Mîm) beş Âyet ise (Nûn) ile bitmektedir.

Sûrenin tamamı olan (98) Âyetten (7) di Âyeti çıkarırsak (98-7=91) ki; hayrettir, çünkü tersi Sûre sayısı olan (19) dur.

Diğer ifâde ile (Meryem ve Îsâ) (a.s.) her yönden (elif-mim-nun) hakîkâtiyle kuşatılmışlardır. İki adet (Mîm) Meryem'in başında ve sonunda olan "mim-i Muhammed-îler" beş adet (Nûn) Nûr-u Muhammedîyyenin beş hazret mertebesinden ihâtası-sarmasıdır.

(91) elif in yâni (13)ün Îsevîyyet mertebesini bütün yönleriyle kapsamına aldığıdır. Tersisi olan (19) ise çok açıktır. Bu kadar açık bir sistemin tesâdüf olması mümkünmüdür? (13) ün hâkimiyet-i adeta her an her yerde kendini göstermektedir.

Baştan (33) Âyete kadar fasılalar (Elif) ile dir. Bilindiği gibi (33) Mescid-i Nebvî'nin ilk yapıldığı zaman ki direk

sayısıdır. (91) den (33) ü çıkarırsak, (91-33=58) kalır ki, (5) "hazarat-ı hamse" (beş hazret mertebesi) (8) ise 8 cennettir. Ayrıca toplarsak, (5+8=13) tür ki; hayret üstüne hayrettir.

45

Böylece de İsevî'yyet mertebesi'nin Âyetleri'nin aralarında olan durakların her birerlerinin (13) e ait ve hepsine hâkim olduğu açık olarak görülmektedir. Nasıl müthiş bir oluşum sistemidir hayret etmemek mümkün değildir.

﴿٣٥﴾ مَا كَانَ لِلَّهِ أَنْ يَتَّخِذَ مِنْ وَلَدٍ سُبْحَانَهُ إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٣٥﴾

(35) (Mâ kâne lillâhi en yettehize min veledin subhânehu, izâ kadâ emren fe innemâ yekûlu lehu kun fe yekûnu.)

"Allah'ın bir (erkek) çocuk edinmesi olamaz. O, Sübhan'dır. Bir işin olmasına karar verdiği zaman, o taktirde sâdece ona "Ol!" der ve o, hemen olur."

İşte bu Âyet-i kerîme'de belirtildiği üzere nasıl ki Cenâb-ı Hakk (c.c.) in bir çocuğu olmaz ise (Ahzâb, 33/40.) Âyet-i kerîmesinde "**Mâ kâne muhammedun ebâ ehadin min ricâlikum**" yâni "Muhammed (a.s.) sizin erkeklerinizden hiçbirinin babası olmamıştır" ifâdesiyle belirtildiği üzere hakîkâti Muhammedîyye'nin de bu şekilde sûbuti olarak bir çocuğu olmaz.

Cenâb-ı Hakk (c.c.) âlemleri zuhura getirmeyi düşünüp programını yaptığında bu "*hakîkâti Muhammedîyye*" ismini aldı. Bu şekilde bir mertede olup o genişlikte bir ihâtaya sâhip olan bir varlığın "*çocuğu olması*" diye bir kavram olmaz. "*Hakîkâti Muhammedîyye*"

zuhur ettikçe en son, nokta zuhuru olarak Hz. Muhammed (s.a.v.) olarak dünyâda açığa çıktıktan sonra ancak onun fiziki çocuğu olur.

Manevi babalık ise İbrâhîm (a.s.) mertebesinde başlamaktadır. İbrâhîm (a.s.) halkın babasıdır.

46

Hz. Rasûlullah (s.a.v.) Hz. Âlî (r.a.) hakkında **(ebuttürâb)** lâkabını kullanmıştır ki; gerçekten kendisi (toprak babası'dır) çünkü: (Ebu'l ervah) dan, yâni (Rûhların babası) olan Hz. Rasûlullah'dan aldığı emânet-i ilâhîyyeyi, zâhirleri topraktan halkedilmiş zuhurlara naklederek, asıllarına ulaştırmak üzere nefes-i Rahmânîyye yi, onlara üflemesi neticesinde, topraktan (Rûh ve nûr) kemâlâtı ortaya getirerek onların hem, Rûh'ul Kûds' leri hem de (toprak'ları)nın (baba) ları olmuş ve bu dünyâdan ayrıldıktan sonra da bu halini devam ettirmiştir, halen de devam etmektedir. Bu hakîkâtin olacağını keşfeden Hz. Rasûlullah (s.a.v.) daha baştan ona (ebuttürâb) demiş ve (Kerremellahu veche) diye de lâkablandırılmıştır ki; her yönden kerem sâhibi ve Allah'ın ona yüce ikramları olduğudur. İkrâm'ın en büyüğü ise kendi hakîkâtinin, kişinin kendine ikrâm ve ihsân edilmesidir.

O! emrinden sonra kendisinde o kâbiliyyet olan şey hemen olur. Çünkü o kâbiliyyet olmasa O! emri verilmez, eğer verilmiş olsa o mahalle haksızlık olur. Örneğin Tıp doktoruna mahkemeye gir avukatlık yap, şeklinde bir hükümde bulunmak ona haksızlık olur.

﴿٣٦﴾ وَإِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبِّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ

(36) (Ve innallâhe rabbî ve rabbukum fa'budûhu, hâzâ sırâtun mustekîm.)

"Ve muhakkak ki Allah, benim Rabbim ve sizin (de) Rabbinizdir. O halde, O'na kul olun! İşte bu Sırâtı Mustakîm'dir."

Sırât-ı Mustakîm fizîkî mânâda doğru hareket ederek hayatı bu sistem içerisinde geçirmektir ve isrâ mertebesidir, Sırâtullah ise mârifetullah bilgileriyle mi'raca çıkmaktır.

47
﴿٣٧﴾ فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ
كَفَرُوا مِنْ مَشْهَدِ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٣٧﴾

(37) (Fahtelefel ahzâbu min beynihim, fe veylun lillezîne keferû min meşhedi yevmin azîm.)
"Bundan sonra hizipler (gruplar) kendi aralarında ihtilâf ettiler. Büyük gün müşâhede edildiği (şâhit olunduğu) zaman vay o kâfirlerin haline!"

﴿٣٨﴾ أَسْمِعْ بِهِمْ وَأَبْصِرْ يَوْمَ يَأْتُونَنَا لَكِنِ الظَّالِمُونَ
الْيَوْمَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٣٨﴾

(38) (Esmi' bihim ve ebsir yevme ye'tûnenâ lâkiniz zâlimûnel yevme fî dalâlin mubîn.)
"Bize gelecekleri gün, onlara (neler neler) işittirilir ve (neler neler) gösterilir. Lâkin zâlimler, bugün apaçık bir dalâlet içindeler."

﴿٣٩﴾ وَأَنْظِيْهِمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ إِنَّ اللَّهَ قُلَى الْأَمْرِ وَهُمْ
فِي غَفْلَةٍ وَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٩﴾

(39) (Ve enzirhum yevmel hasreti iz kudiyel emru, ve hum fî gafletin ve hum lâ yu'minûn.)

"Ve emrin yerine getirileceği hasret günüyle onları uyar. Ve onlar, gaflet içindeler ve onlar, mü'min değillerdir."

﴿٤٠﴾ اِنَّا نَحْنُ نَرِثُ الْاَرْضَ وَمَنْ عَلَيَّهَا وَاللَّيْنَا يَرْجَعُونَ ﴿٤٠﴾

(40) (İnnâ nahnu nerisul arda ve men aleyhâ ve ileynâ yurceûn.)

"Muhakkak ki Biz, yeryüzüne ve onun üzerinde olan kimselere Biz, vâris olacağız. Ve onlar, Biz'e döndürülecekler."

48
﴿٤١﴾ وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ اِبْرَاهِيمَ اِنَّهٗ كَانَ صَدِيْقًا ﴿٤١﴾

﴿٤١﴾ نَبِيًّا ﴿٤١﴾

(41) (Vezkur fil kitâbi ibrâhîme, innehu kâne siddîkan nebîyyen.)

"Kitâp'ta İbrâhîm (a.s.) ı zikret! Muhakkak ki O, sâdık bir Nebî idi."

﴿٤٢﴾ اِذْ قَالَ لِاَبِيْهٖ يٰٓاَبَتَ لِمَ تَعْبُدُ مَا لَا يَسْمَعُ وَلَا يُبْصِرُ وَلَا يُغْنِيْ عَنْكَ شَيْعًا ﴿٤٢﴾

(42) (Îz kâle li ebîhi, yâ ebeti lime ta'budu mâ lâ yesmâu ve lâ yubsîru ve lâ yugnî anke şey'en.)

"İbrâhîm (a.s), babasına dedi ki: "Ey babacığım! İşitmeyen ve görmeyen ve sana hiçbir (şekilde bir) şeyle faydası olmayanlara niçin tapıyorsun?"

﴿٤٣﴾ يٰٓاَبَتِ اِنِّيْ قَدْ جِئْتُكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَمْ يَأْتِكَ ﴿٤٣﴾ فَاتَّبِعْنِيْ اِهْدِكَ صِرَاطًا سَوِيًّا ﴿٤٣﴾

(43) (Yâ ebeti innî kad câenî minel ilmi mâ lem ye'tike fettebi'nî ehdike sırâtan sevîyyen.)

"Ey babacığım, muhakkak ki bana, sana gelmeyen bir ilim gelmiştir! Öyleyse bana tâbî ol. Seni, Sırâtı Seviye'ye (düzgün, seviyeli, Allah'a ulaştırın yola) hidâyet edeyim (ulaştırayım)."

﴿٤٤﴾ يَا أَبَتِ لَا تَعْبُدِ الشَّيْطَانَ إِنَّ الشَّيْطَانَ
كَانَ لِلرَّحْمَنِ عَصِيًّا ﴿٤٤﴾

(44) (Yâ ebeti lâ ta'budiş şeytâne, inneş şeytâne kâne lir rahmâni asiyyen.)

"Ey babacığım, şeytana kul olma! Muhakkak ki

49

şeytan, Rahmân'a asi oldu."

﴿٤٥﴾ يَا أَبَتِ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يَمَسَّكَ عَذَابٌ مِنَ الرَّحْمَنِ
فَتَكُونَ لِلشَّيْطَانِ وَلِيًّا ﴿٤٥﴾

(45) (Yâ ebeti innî ehâfu en yemesseke azâbun miner rahmâni fe tekûne liş şeytâni velîyyen.)

"Ey babacığım, muhakkak ki ben, sana Rahmân'dan azâb dokunmasından korkuyorum! O durumda, şeytana velî (dost) olursun."

﴿٤٦﴾ قَالَ أَرَأَيْتَ إِنْ قَالَ عَنِ الْهَيْتِ يَا إِبْرَاهِيمَ لَعْنُ
لَمْ تَنْتَه لَأَرْجُمَنَّكَ وَأَهْرَجُنِي مَلِيًّا ﴿٤٦﴾

(46) (Kâle e râgıbun ente an âlihetî yâ ibrâhîm, lein lem tentehi le ercumenneke vehcurnî melîyyen.)

"İbrâhîm (a.s.) ın babası şöyle) dedi: "Ey İbrâhîm! Sen, benim ilâhlarıma rağbet etmiyor musun? Eğer sen, (bundan) vazgeçmezsen mutlaka seni taşlarım ve uzun müddet benden uzaklaş."

Demek ki İbrâhîmîyyet mertebesi mutlak mânâda putlardan yâni bireysel beşeri düşüncelerden kişinin

kurutulma halidir. Ya o düşünceleri bireysel varlığımızdan dışarı çıkaracağız ya da biz onlardan uzaklaşacağız, çünkü mutlak mânâda ayrılık vardır.

﴿٤٧﴾ قَالَ سَلَامٌ عَلَيْكَ سَأَسْتَغْفِرُ لَكَ رَبِّي إِنَّهُ كَانَ
بِي حَفِيًّا ﴿﴾

(47) (Kâle selâmun aleyke, se estagfiru leke rabbî, innehu kâne bî hafîyyen.)

"Sana (senin üzerine) selâm olsun." dedi. Senin için Rabbimden mağfiret dileyeceğim. Çünkü O, bana

50

(çok) lütûfkârdır."

﴿٤٧﴾ قَالَ سَلَامٌ عَلَيْكَ سَأَسْتَغْفِرُ لَكَ رَبِّي إِنَّهُ كَانَ
بِي حَفِيًّا ﴿﴾

(48) (Ve a'tezilukum ve mâ ted'ûne min dûnillâhi ve ed'û rabbî, asâ ellâ ekûne bi duâi rabbî şakiyyen.)

"Ve ben, sizden ve Allah'tan başka dâa ettiğiniz şeylerden ayrılıyorum. Ve Rabbime dâa ediyorum. Umulur ki, (bu) dâalarla ben, Rabbime şâkî olmam."

﴿٤٩﴾ فَلَمَّا اعْتَرَلَهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
وَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَكُلًّا جَعَلْنَا نَبِيًّا ﴿﴾

(49) (Fe lemmâ'tezelehum ve mâ ya'budûne min dûnillâhi vehebnâ lehû ishâka ve ya'kûbe ve kullen cealnâ nebîyyen.)

"Böylece onlardan ve onların Allah'tan başka kul olduğu şeylerden, ayrıldığı zaman ona, İshak ve Yâkub'u hibe ettik. Ve hepsini, Nebî kıldık."

﴿٥٠﴾ وَوَهَبْنَا لَهُمْ مِنْ رَحْمَتِنَا وَجَعَلْنَا لَهُمْ لِسَانَ

﴿صَدَقَ عَلِيًّا﴾

(50) (Ve vehebnâ lehum min rahmetinâ ve cealnâ lehum lisâne sıdkın alîyyen.)

"Ve onlara, rahmetimizden bahsettik. Ve onları (Hz. İbrâhîm ve oğullarını), (bütün) lisânlarda sâdik ve âlî (üstün, yüce) kıldık."

NOT=İbrâhîm (a.s.) hakkında daha geniş bilgi (6 Peygamber 3 Hz. İbrâhîm ve İbrâhîm Sûresi) isimli kitaplarımızda mevcuttur dileyenler oralardan bakabilirler.

51

﴿۵۱﴾ وَادْكُرْ فِي الْكِتَابِ مُوسَىٰ إِنَّهُ كَانَ مُخْلَصًا
وَكَانَ رَسُولًا نَّبِيًّا

(51) (Vezkur fîl kitâbi mûsâ, innehu kâne muhlesan ve kâne resûlen nebîyyen.)

"Kitâp'ta Mûsâ (a.s) ı da zikret. Muhakkak ki O, muhlis ve Nebî Resûl idi."

﴿۵۲﴾ وَنَادَيْنَاهُ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَقَرَّبْنَاهُ
نَجِيًّا

(52) (Ve nâdeynâhu min cânibit tûril eymeni ve karrebnâhu necîyyen.)

"Ve Tur'un sağ tarafından ona seslendik. Ve onu, söyleşmek için yaklaştırdık."

Bunun üzerine Mûsâ (a.s.) Cenâb-ı Hakk (c.c)'ın sesini o kadar yakından işitmişti ki, "Ya Rabbi mâdem bu kadar yakınsın, cemâlini göster göreyim" dediği zaman "len terânî" (7/143) yâni "Sen beni göremezsin" hitâbıyla karşılaşır. Ve Mûsâ (a.s.) ın bu halinden sonra insanların Hakk-ı görmeye doğru yolculuğunun başladığı anlaşılmaktadır.

﴿٥٣﴾ وَوَهَبْنَا لَهُ مِنْ رَحْمَتِنَا أَخَاهُ هَارُونَ نَبِيًّا ﴿٥٣﴾

(53) (Ve vehebnâ lehu min rahmetinâ ehâhu hârûne nebîyyen.)

“Ve ona, rahmetimizden kardeşi Hârûn (a.s) ı Nebî olarak bahsettik.”

﴿٥٤﴾ وَأَذْكُرُ فِي الْكِتَابِ إِسْمَاعِيلَ إِنَّهُ كَانَ صَادِقَ الْوَعْدِ وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا ﴿٥٤﴾

52

(54) (Vezkur fîl kitâbi ismâîle innehu kâne sâdıkal va'di ve kâne resûlen nebîyyen.)

“Ve Kitâp'ta İsmâîl (a.s) ı (da) zikret. Çünkü O, vâadine sâdıktı ve O, Nebî Resûl idi.”

İsmâîl (a.s.) bir kitâp getirmediğine göre hem resûl hem nebî nasıl olmaktadır?

“Nebî olması babasının şeriatına uyması dolayısıyladır. Yâni babası İbrâhîm (a.s.) a gelen suhurların devam ettiricisi olarak nebîdir. Risâleti ise bâtını mânâda kendisine gelen hakîkâti Muhammedîyye'nin zuhur kaynağı olmasından dolayıdır. Daha o günden hakîkâti Muhammedî'nin haberini mânâ olarak vermiştir.”

NOT= Bu hususta sorulan bir soruyuda ilgisi olması dolayısıyla faydalı olur düşüncesiyle buraya da aktarayım.

NEBÎ ve RASÛL

Bundan epey bir müddet evvel sađolsun sevdiđimiz bir kardeřimiz tespit ettiği bir hususu Âyet-i Kerîmeleri ile

birlikte tarafımıza bildirmiş ve fikrimizi sormuştu. O husus ta şu idi. Belirtilen Âyet-i Kerîme'lerde bazı Peygamberlerin yeni bir kitap getirmediği halde nasıl hem "Rasûl" hem de "Nebi" olmalarıydı.?

Bilindiği gibi "Risâlet" yeni bir kitap ve yeni bir şariat getiren Peygamberlere verilen bir makam'dır. Nübüvvet ise, kendinden evvel gelen bir peygamberin şariatına uyarak onu yeniden tebliğ eden makamdır.

Hâl böyle olunca kendilerine yeni bir kitap gelmediği halde Kûr'ân-ı kerîm'de aşağıda belirtilen Âyet-i Kerîme'lerde, haklarında "Nebî ve Rasûl" ifadelerinin geçmesi

53

nin sebebi nedir diye sorulmuştu.?

Bizde kendisine aşağıdaki özet bilgilerle kendisinin sorularını cevaplamaya çalışmıştık, Cenâb-ı Hakk kendisinden razı olsun. İnşallah faydalı olmuştur.

Âyet-i Kerîmeler şunlar idi.

- (1) Â'raf Sûresi: (7/158)
- (2) Meryem Sûresi: (19/51)
- (3) Â'raf Sûresi: (7/ 54)
- (4) Ahzab Sûresi: (33/40)
- (5) Meryem Sûresi: (19/54)

BİSMİLLÂHİRRAHMÂNİRRAHİYM.

Sayın, V..... hocam, sevgili kardeşim.

Evvelâ Cenâb-ı Hakk'tan cümlemize sağlık sıhhat vermesini dilerim. Sonra da yine cümlemize İslâm-ı gerçekten bütün mertebeleri ile anlayıp idrak ile ihata edecek akıl ve muhabbetle dolacak bir gönül vermesini dilerim. Zâten bilindiği gibi yüce İslâm gönül ve muhabbet dinidir.

Yine Rabb'ımızdan niyaz ederizki; dinimizi bize, kendinin ve yüce peygamberimizin ulaştırdığı saf ve berrak

haliyle idraklerimizde yansımaları sağlamasını dilerim. İnşallah.

Bu temenniler içerisinde istişaresini arzu ettiğiniz hususları Sûre numaraları sırasıyla ve özetle incelemeye çalışalım.

(1) Â'râf sûresi (7/158) Âyet-i kerîme'si.

﴿١٥٨﴾ قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ
جَمِيعًا الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ
إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ فَأَمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيُّ
الَّذِي آمَنَ بِاللَّهِ وَكَلِمَاتِهِ وَاتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ

54

تَهْتَدُونَ ﴿﴾

(7/158) "De ki: Ey insanlar!. şüphe yok ki ben hepimize Allah Teâlâ'nın bir elçisiyim. Öyle Allah ki, göklerin ve yerin mülkü ona mahsustur. Ondan başka ilâh yoktur. Hem diriltir ve hem öldürür. Artık Allah Teâlâ'ya ve bir ümmî peygamber olup Allah'a ve onun kelimelerine inanan Resûlüne imân ediniz, ve ona tâbi olunuz ki, hidâyete erebilesiniz."

Bu Âyet-i Kerîme'yi dikkatlice incelediğimiz zaman iki ifade bölümlü olduğunu idrak etmemiz zor olmayacaktır. Şöyle ki:

(1) Bölümü; baştan (yuhyi ve yumit) e kadar.

(2) Bölümü; ise: (feâminü billâhi'den başlayıp sona kadar olan kısımdır.

Âyet-i kerîme bir cümle olarak bütün okunmayıp, iki cümle olarak okunup iki ayrı mütâlâa da bulunmak bu farklı anlamamıza yardımcı olacaktır.

Birinci bölümde açık olarak görülüyor ki; **(kûl) "deki"** ile başlayan beyan-ı İlâhi Hz. Peygamber efendimizin ağzından, **"ey insanlar..... yuhyi ve yumit"**e kadar olan kısımda açık olarak görüldüğü gibi,

efendimiz evvelâ, **(innî Rasûlüllah)** diye başlayarak kendi kendini risâlet-i yönüyle tanıtmakta ve sonra da, Cenâb-ı Hakk-ı evvelâ Melik sıfatı ile, sonra zât-ı nı vahidiyet-i ile, sonra da tekrar hayat sıfat-ı ile ve sonra Mümit ismi ile beyan etmektedir. Tabii ki bunların hepsinin ayrı ayrı izah ve mânâları vardır, konumuz onlar olmadığı için bu yönü geçelim. Gayemiz iki ayrı uslâba dikkat çekmektir.

Şimdi Âyet-i kerîme'nin ikinci bölümünde ki, ifadelerine bakalım.

"Feâminü billâhi.....den umulur ki; hidayete erersiniz" e kadar olan bölümüdür. Burada Efendimiz üç vasıfla ifade edilmektedir. **(Rasûl-Nebi ve ümmî)** dir. Ancak dikkat çeken nokta, Âyet-i Kerîme'nin birinci bölümünde **(İnnî)** ifadesiyle kendi kendini anlatan

55

Efendimizi, ikinci bölüm de, bir başka makam anlatmakta üç yönünü ifade etmekte ve mü'minlere de ona tabi olmalarını öğütlemektedir. Yani ikinci bölüm, efendimizin kelâmından değil, bir başka makamın sözcüsü olmuştur. Yani birinci bölüm Efendimizin kendi dilinden kendi makamından, ikinci bölüm bir başka makamın dilinden ve efendimizin lisanından zuhur etmiştir.

İşte bu hakikate dikkat çekmek istemiştım. Çünkü Kûr'ân-ı Kerîm'in bir çok yerlerinde bu tür ifadeler rastlanmaktadır. Sizin de dikkatinizi çekecektir zannediyorum, mevzuumuz olmadığı için bu hususu da sonraya bırakalım, müsait bir zaman da o hususları da inceleriz İnşallah.

Şimdi burada düşündüren nokta Hz. Peygamberin ne sûretle, **Rasûl, Nebi ve ümmî** olduğudur. Bilindiği gibi.

Rasûl=yeni bir şeriat getiren. Hakk'ın elçisidir.
Nebi= Kendisi bir şeriat, yeni bir kitap getirmeyip, kendinden evvelki Peygamberin şeriatı ile amel ve görev yapan kimsedir, diye bilinir.

Ümmî= ise Hz. Muhammedden başka hiçbir Rasûl ve Nebiye verilmemiş özel bir hususiyettir. **Ümmî**, denmesi basit mânâda okuma yazma bilmemesi değil, **“ilmin anası olması ve kâğıt, kalem gibi okuma yazma araçlarına ihtiyacı olmaması”** dır.

Hz. Muhammed (s.a.v.) min (Risâlet-i-Rasûllüğü) **“Risâlet-i kemâliyye”** olup onunla-getirdiği Kûr’ân-la sona ermiştir. Çünkü Kûr’ân bütün zât-î hakikatleri hiç eksiksiz insânlık âlemine ulaştırmıştır. Kûr’ân zât’tır, diğer ismi olan, Furkan ise sıfattır.

Kûr’ân zât-î yönüyle; Zât, Sıfat, Esmâ ve ef’âl mertebelerinin tümünden haber vermektedir, izâhı uzun sürer, bilindiği gibi zât-î bir eğitimidir.

Kûr’ân-ı Kerîm ile bütün bilgiler insânlık âlemine ulaştırıldığından, başka gizli de bir şey kalmadığından, onda, (gizli-açık, zâhir-bâtın, yaş-kuru, soğuk-sıcak,) her şey ortaya konduğundan, insânlık âleminin ihtiyacı olan her

56

şey açıklığa kavuşturulduğundan başka bir şeye ihtiyaç olmadığından, Hz. Muhammed Rasûllerin sonuncusu olmuştur.

Nebi’lik-haberci’lik.

Nebi ile **Rasûl** arasında başka yönden bir fark ise, (nebi) (nebe-haber) olarak kendinden evvelki şariat’i genel olarak yayması.

Rasûlluk ise aldığı yeni haberi adresine kadar ulaştırmasıdır, diyebiliriz. Böylece basit bir benzetme yapabiliriz.

Nebe-haber: Gazeteleri tezgâhta satmak.

Rasûl-elçi: İse hem tezgâhta satmak, hem de abone olan adreslere gazete gibi haberi ulaştırmaktır, diyebiliriz.

Hz. Muhammed (s.a.v.) efendimizin Nebiliği şu yönlüdür. diyebiliriz. Bilindiği gibi yeni bir Rasûl, yeni bir kitap ile, yeni bir şariat getirdiğinde, kendinden evvelki

bütün kitaplar ve şeriatler, (nesih) edilmiş kaldırılmış olur. Ancak yeni gelen kitabın ve şeriatın içinde eski şeriatlerden geçerliliğini henüz kaybetmemiş hükümlerde vardır. İşte o eski şeriatlerde olup ta geçerliliği devam eden ve yeniden güncel olarak yeni kitap ta yer alan bölümlerin (nebe) nebisi-habercisidir. Yeni gelen (Rasûl, kendine asaleten rasûl,) diğer geçmiş şeraitlerden gelen hükümler yönüyle de o Peygamberlerin vekilleri, temsilcileri yani (nebe) habercileridir, ve bu yönleriyle de vekâleten nebidirler.

İşte bu yönüyle de Hz. Muhammed (s.a.v.) bütün geçmiş peygamberlerden gelen geçerli hükümleri Kûr'ân-ı kerîm-i ile kendinden sonrakilere ulaştırdığından hem onların (Nebe-nebisi-habercisi ve bu yönüyle de onların hem şahidi, hem de şefaatçısıdır, diyebiliriz.

Ümmî olmasına gelince:

Bu hususta Vahy ve Cebrâil isimli kitabımızın (138-150) inci sayfalarına bakılmasını rica edeceğim. Ora da özet bilgi vardır.

Belki biraz abartılı belki de biraz ilgisiz bulunabilir

57

ama, Sûre ve Âyet numaralarını da belirtmeden geçemiyeceğim. Bu Âyet-i Kerîme'nin sayısal değerleri şöyledir. Sûre sayısı **(7)** di dir. Yedi nefis mertebesini belirtmektedir, diyebiliriz.

Âyet nosu **(158)** toplarsak **(1+5+8=14) 14** Nûr-u Muhammed-î **(bedri Münir) (nûrlu ay)** dir. Ayrıca **(5+8=13) 13** hakikat-ül Ahadiyyet-ül Ahmediyye' dir. Başta ki **(1)** ise bütün âlemin bu hakikat üzere tekliği-birliği'dir, diyebiliriz.

Gelelim, Meryem sûresi (19/51) Âyetine.

﴿٥١﴾ وَادْكُرْ فِي الْكِتَابِ مُوسَىٰ إِنَّهُ كَانَ مُخْلَصًا
وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا

(19/51) "Ve kitapta Mûsâyı da an. şüphe yok ki, o ihlâs ile vasıflanmış idi ve bir Rasûl-Nebî bir peygamber olmuş idi."

Bu Âyet-i Kerîme'de, biraz dikkatlice incelenirse yine görülecektir ki; iki ifade bölümlüdür.

Birinci bölümü: **(Vezkûr fil kitabi Mûsâ)** "kitapta Mûsâyı da an."

İkinci bölüm: **İse "innehu kâne muhlesan ve kâne Rasûlen Nebiyyen."**

Burada açık olarak (Kitapta Musâyı da an) "birinci bölüm" dendikten sonra "ikinci bölüm" yine ifade efendimiz devreye girmeden Âyet-i Kerîme'yi devam ettirerek Mûsâ (a.s.) mın özelliklerini anlatmaktadır. Yani Âyet-i kerîme tabii ki Efendimizin mübarek lisanından çıkmıştır, fakat dikkat edilirse söyleyen o değil onda var olan başka bir özellik başka bir mertebedir. (Bilmem bu husus dikkatinizi çekermi?) normalde "kitapta Musâ yı da an" dan sonra Hz. Peygamber kendi lisânından Âraf (7/158) de de dediği (innî Rasûlüllah) kendini ve anlatımını ifade eden bir söy

58

leniş tarzı olmayıp, Hz. Peygamberin sadece özde dinlediği görülmektedir. (*Bilmiyorum bu husus dikkatinizi çeker veya ilgi sahanıza girer mi.*) İzahına geçmeden bu mevzuu sadece dikkat çekmek için belirtmiş oldum.

Şimdi gelelim, Mûsâ (a.s.) mın Rasûlluk ve Nebiliğine. Bilindiği gibi kendisine Tevrat-ı Şerifin verilmesiyle Rasûl olmuştur. Nebiliği ise, Â'râf (7/158) Âyetinde de efendimiz hakkında ifade etmeye çalıştığımız nebilik şekliyledir.

Kendisinden evvel gelen suhuf ve kitaplarda geçen bazı hükümlerin Tevrat-ı Şerifin içinde de yer alanları yönü ile onları kavmine haber vermesi Nebiliğidir, diyebiliriz.

Bu özet ifadelerden sonra aynı sûre Â'râf (7/54) e geçelim.

﴿٥٤﴾ وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ اسْمِعِيلَ اِنَّهٗ كَانَ صَادِقَ
الْوَعْدِ وَكَانَ رَسُوْلًا نَّبِيًّا ﴿٥٤﴾

(7/54) "Ve kitapta İsmâîl'i de an, şüphe yok ki, o vaadinde sadık idi ve bir Rasûl, bir Nebi idi."

Bu hususta, (Hülâsat-ül beyan) tefsirinde cilt (8) sayfa (3232) şöyle bir kayıt vardır.

İsmâîl (a.s.) Yemen cihetinden gelip, Mekke vadisinde komşulukla ikamet eden "(Cürhüm) kabilesine gönderilmiş **Rasûl**" ve "kendine vahyolunan ahkâm-ı ümmetine haber verdiği cihetle **Nebi** idi" diye ifade edilmektedir. Ancak şöylede diyebiliriz.

Torunlarından olacak olan Hz. Rasûlüllah'ın bâtinen sebebi habercisi olduğundan "**Rasûl**". Zâhiren de, kendine vahyedileni, (yeni hükümleri) haber vermesi yine "**Rasûl**"lüğüdür, diyebiliriz.

Ayrıca babası "**İbrâhîm**" (a.s.) dini üzere olup o nu takip etmesi de (**nebe**) "**nebi**" liği, İbrâhîm (a.s.) mın habercisi dir, de diyebiliriz.

59

Bunları gereği gibi idrak edip yerine getirmesi de, (sadıku'l vaid) olmasıdır diyebiliriz.

Şimdi gelelim, Ahzab (33/40) Âyeti ne:

﴿٤٠﴾ مَا كَانَ مُحَمَّدٌ ابًا أَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ وَلَكِنْ رَسُولَ
اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّنَ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٤٠﴾

(33/40)" Muhammed -Aleyhisselâm- sizin erkeklerinizden hiçbirinin babası değildir ve lâkin Allah'ın Resûlüdür ve Nebi, Peygamberlerin sonuncusudur ve Allah her şeyi tamamen bilendir."

Bu Âyet-i Kerîme hakkında da, (*Kelime-i Tevhid*) adlı kitabımızın (199-200) üçüncü sayfalarında özet bilgi vardır, oraya da müracaat edilebilir. Biz yine bu hususta birkaç kelime ile yolumuza devam etmeye çalışalım.

Bilindiği gibi Hz. Rasûlullah (s.a.v.) Efendimizin doğan erkek çocukları küçük yaşlarda Allah'ın rahmetine kavuşmuşlardı, bu yüzden yaşayan erkek çocuğu yoktu, sadece kız çocukları vardı onun için, Yaşayan erkeklerin babası değildi. Bunun da bir çok sebepleri vardır. Gayemiz Âyet-i kerîme'nin tefsirini yapmak değil, ifade edilen mânâyı özetle anlamaya çalışmaktır.

Yine bu Ayet-i Kerîme'de de dikkat çeken husus:

(Makâne Muhammedün.....)

Devam eden ifade de Hz. Peygamber kendi kendini anlatmamakta, bir başka merteye Hz. Peygamberi anlatmaktadır. Kelâmın zuhur yeri Hz. Muhammed, (s.a.v.) efendimizin lisânından çıkıyor ise de ifadesi bir başka mertebededir ki; açık olarak görülmektedir.

Eğer ifadesi de kendinden olsaydı şöyle demesi gerekirdi. (*Ben hiçbir erkek kişinin babası olmadım*) şekliyle olurdu. Âyette ise görüldüğü gibi Hz. Muhammed (s.a.v.)

60

başka bir makam tarafından anlatılmaktadır. Yeri olmadığı için bu hususa değinmiyoruz, ancak bu ifadeye dikkat çekmeğe çalıştık.

Bilindiği gibi bu yüzden Hz. Peygambere Kevser Sûresi (108) nâzil olmuştur. Aslında Hz. Muhammed (s.a.v.) ebu'l ervağ olduğundan bütün insânların mânen babasıdır, ve bütün Hakikat-i İlâhiyye yi insânlık âlemine yeni bir usul ve ifade ile Kûr'ân-ı Azimüşşan da tümünü bildirmiş olması Rasûllüğü, ve diğer kitaplardan geçerli olan hükümlerin Kûr'ân da yenilenmesiyle geçmiş peygamberlerin de, kendi gününde, bizim günümüzde, ve kıyamete kadar gelecek günlere de, (**Nebe**) habercisi, **Nebîsi** olmuştur. Kendisi ile

insânlığa gelecek bilgi ve haberler tamamlandığından ve daha başka da geçmişlerden kimse bir haber getiremeyeceğinden **hâtemennebi** dir.

(5) Meryem Sûresi: (19/54) Bu Âyet-i kerîme'den yukarıda kısaca bahsedilmişti.

Bu kısa izahlar, inşallah faydalı olmuştur.

Mevzuumuzla ilgisi bakımından diyebiliriz ki; Hz. Peygamberin (Abdühu) vasfı veliliği, (Verasûlühu) vasfı ise, (Nebi ve risâlet)i dir. Çünkü hiçbir peygamber Veli olmadıkça Nebi ve râsûl olamaz.

Hz. Peygamber (s.a.v.) Efendimiz ile zâhiren ve şer'an mühürlü Nübüvvet ve risâlet son bulmuştur, ancak bâtinen velilerimiz tarafından Risâlet, âlimlerimiz tarafından da Nübüvvet devam etmektedir, ancak bunlar yeni, hükümler olarak değil var olan hükümleri yani "**vahiyleri**" ilâhi ilhamlarla günün gelişimleri içerisinde izahlarına yardımcı olmak ve gelen yeni nesillere aktarmak içindir. Aksi halde bu eğitim devamlılık kazanmaz idi.

Sayın V..... kardeşim bu kısa ve özet izahlar ile ne kadar yardımcı olabildim bilmiyorum ama İnşallah faydalı olmuşlardır. Eğer size kapalı olan yerler var ise tekrar sorabilirsiniz.

61

Böyle hassas noktalara temas ettiğiniz için ben size teşekkür ederim. İnsânlara faydalı olabilme isteği ile dolu olduğunuz belli oluyor, gerçekten bu dünya da yaşanabilecek en güzel şey, kişilere şu veya bu yolla faydalı olabilmektir. Bundan daha güzeli ise kişinin Bâtinen kendi kendine soracağı (**ben kimim?**) sorusunun cevabını mutmain bir kalp ve gönül ile bulup öylece yaşamasıdır, diyebiliriz.

Mevzuumuza şimdilik son vererek Cenâb-ı Hakk'tan her birerlerimize kendini ve Hakk'ı bilip, bulup, olup öylece yaşayanlardan eylemesini niyaz ederim.

Hoşça kalın, her kese selâmlar Cenâb-ı Hakk
imtihanlarımızda başarılar versin.

Not= Nebi ve Rasûl hakkında kısa bilgi.
Abdülkerim cili (İnsân-ı kâmil) Abdülkadir akçiçek çevirisi
Bölüm (63) sâir dinler ve ibadetler sayfa (740-743) te
vardır, bakılırsa faydalı olur temennisiyle.

Necdet Ardıç Tekirdağ: (21/12/2006)

﴿٥٥﴾ وَكَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ وَكَانَ
عِنْدَ رَبِّهِ مَرْضِيًّا ﴿٥٥﴾

**(55) (Ve kâne ye'muru ehlehu bis salâti vez
zekâti ve kâne inde rabbihî mardıyyen.)**

**"Ve o, ehline namazı ve zekâti emrediyordu. Ve
o, Rabbinin katında râzı olunmuşlardandı."**

İbrâhîmiyyet mertebesinin gerektirdiği bütün vasıfları
ortaya koymasından yâni oradaki esmâ-i ilâhîyyenin
kemâliyle zuhura çıkmasından dolayı esmâ-i ilâhîyye
ondan râzıdır.

﴿٥٦﴾ وَأَذْكَرَ فِي الْكِتَابِ إِدْرِيسَ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا
نَبِيًّا ﴿٥٦﴾

62

**(56) Vezkur fîl kitâbi idrîse innehu kâne siddîkan
nebîyyen.**

Ve Kitâp'ta İdrîs (a.s) ı (da) zikret. Muhakkak ki O,
sâdik bir Nebî idi.

İdrîs (a.s) bir çok mesleğin icât edicisi olduğu
söylenmektedir. İdrîs (a.s) ın burçlar hakkındaki ilmi
aradan geçen 4-5 bin seneye rağmen hâlâ geçerliliğini
korumaktadır ve o gök yüzü cisimleri o kadar uzak
olmasına rağmen o zamanlarda oluşturulan sistem bu

kadar süre geçmesine rağmen düzeninden çıkmış değildir, aynı te'sirler devam etmektedir.

﴿٥٧﴾ وَرَفَعْنَاهُ مَكَانًا عَلِيًّا ﴿٥٧﴾

(57) (Ve refa'nâhu mekânen alîyyen.)
"Ve onu, yüce bir mekâna yükselttik."

Yeryüzünde ilk mi'racı yapıp yükselen kişi İdrîs (a.s.) dir. Muhyiddîni Arabî hazretleri **Fûsûs-ül Hikem** isimli eserinde bu mekânın güneş feleği olduğunu ve İdrîs (a.s.) in rûhanîyyet makâmının onda olduğunu bildirmektedir.

İdrîs (a.s.) dan sonra Mûsâ (a.s.) Tûr dağında kendi mertebesi itibarıyla mi'racını yapmıştır, daha sonra göğe yükseltilen İsâ (a.s.) henüz yeryüzüne dönmemiştir ve döndükten sonra mi'racını tamamlayacaktır, Muhammed (s.a.v.) efendimizi ise mi'racını tamamladı ve bütün bu oluşumları bizlere haber verdi.

Mi'ractan sonrada hicret gereklidir. Çünkü Efendimiz (s.a.v) Mekke'de mi'racını yaptıktan sonra aldığı ilâhî hakîkâtler ile Medine'ye yâni (medenîyyete) döndü. Cenâb-ı Hakk (c.c.) in zâtından aldıklarını halka zâtıyla birlikte risâlet mertebesi olarak ilettiler ve esas risâlet dahi burada başladı çünkü Kûr'ân-ı Kerîm gelmeye başlamış idi ancak henüz tamamlanmamıştı ve tamamlanması Medine'de oldu. Efendimiz (s.a.v.) mi'racta Cenâb-ı Hakk (c.c.) ile gö-

63

rüştükten sonra insânlık âleminin mi'racının kemâli tamamlandı ve sonrasında hicret gerçekleşti. Yoksa Cenâb-ı Hakk (c.c.) o hicret sırasında Habîbini başı boş bırakıp koruyamadı ve birkaç çapulcumu onu Mekke'den çıkardılar, tâbî ki böyle bir şey mümkün değildir, işte işin bâtını yönüyle bu hakîkâtler idrâk edilirse ancak hâdiseyi gerçek yönüyle değerlendirebiliriz.

Mekke-i Mükerrerme zât mertebesi olduğundan dolayı oradan çıkıldı çünkü orada kalınsaydı halka dönüş olmazdı ve Efendimiz (s.a.v.) bütün yaşadıklarını sâdece zât mertebesinde yaşar ve halka bu hakîkâtleri açamazdı.

Efendimiz (s.a.v.) hicret için sürekli emir bekledi, eğer mi'rac hâdisesi olmadan Medine'ye hicret gerçekleşse idi bu durumda mi'racın Medine'de olması gerekirdi ki, bu da mümkün değildi çünkü daha o anda Medine'nin kûdsîyeti yok idi.

Bu konuda Fetih Sûresi isimli kitâbımızdan bir bölümü aktaralım:

*Îsâ (a.s.) mın gelişiyile Sıfat mertebesi tecellisi de, yer yüzünde ilk def'a Kûds "Mescid-il Aksâ" ya verilmiştir. Bu arada oldukça uzun bir süre de "Beyt-ül atik" İbrâhîm (a.s.) mın inşası putlarla dolu olarak kaldığından İlâh-î tecelliler "Beyt-ül Makdis"e iniyor idi, kûdsîyyet ora da idi. İşte **(2/144) "Yüzünü mescid-il Haram-a döndür"** Âyet-i Kerîmesi, bu hususa son vererek İlâh-î ve Zât-î tecellinin tekrar "Beyt-ül Atik" yeni ismi, "Kâbe-i Muazzama" olan o muhteşem Beyte döndürüldüğünü açık olarak Efendimize ve şahsında bütün âleme ilân ediyordu.*

Böylece bâtın âleminde bütün dengeler yeniden düzenleniyordu, bütün mertebeler yeni yerlerini buluyordu. Mevcud olan iki metebeden-köşeden, dört mertebeye-köşeye döndürülen, "Beytül atik" Kâ'be'nin, Hacer-ul esved

64

köşesi, (mertebeye-i Muhammed-î-Zât mertebesi) Rüknu irâk-î, köşesi (İbrâhimîyyet-şariat mertebesi) rüknu şâm-î köşesi, (Mûsevîyyet-târikat mertebesi) rüknu yemânî köşesi, (İsevîyyet-hakîkât mertebesi) olarak tescil edilmiştir.

Daha evvelce "Âdemîyyet ve İbrâhimîyyet" olarak iki rüknu-köşesi olan "Beyt-ül Atik" in gelişen yeni tecellileri

karşılması mümkün olmadığından kendinde manâ âleminde değişiklik yapılarak dört köşeye-mertebeye döndürülmüş, Âdemîyyet mertebesi kaldırılarak İbrâhîmîyyet'ten başlatılmış ve bütün mertebelerin toplu zuhur mahalli haline getirilmiştir. Eğer bu dönüşüm olmasaydı bu mertebelerin temsil yerleri olamayacaktı. Bu dönüşümü belirten Âyet-i Kerîmeler "Bakara Sûresinde" dört yerde geçmektedir, üçü aynı olarak şahsi tekil dir. Biri cem çoğuldur. Sonradan ismi "kıbleteyn-iki kıbleli" olacak olan benî selime mescidinde oluşan bu, o an küçük gibi görünen aslı itibariyle çok büyük bir oluşum olan o hâdis ile bütün âlemin mânevî dengeleri yenilenmiş ve İlâh-î tecellilerin tamamı aslına yâni "Kâ'be-i Muazzama"ya-Mekke-i Mükerreme ye, inmeye başlamıştır.

Bu yüzden zâten hakîkât-i itibariyle tahrif edilmiş olan, Esmâ-Mûsevîyyet, Sıfat-İsevîyyet, mertebeleri yeniden aslı itibariyle Hakîkât-i Muhammed-î hükümleri içerisinde zuhur edecekti. İşte o gün orada olan o zâhirde ki, küçük dönüşüm bütün âlemde geçerli olacak büyük dönüşümün ve "feth-in başlangıcı olmuştur. Bilindiği gibi daha sonra Mekke fizikende Feth olunmuştur. Kible değiştikten sonra bazı insânlar Müslümanlar la, alaylı bir tavırla bu hallerini yermeğe başladılar bunun üzerine de (2/143) Âyet-i nâzil oldu, orada **"doğuda batıda Allah-ın dır"** diye ikaz edildiler. Daha sonra, (2/145) **"Bundan böyle, onlar senin kiblene tabi olmazlar, sende onların kiblesine tabi olmassın"** hitâbı gelmiştir. Bu hususta yazılacak daha pek çok şey vardır yeri olmadığı için bu kadarla yetiniyoruz.

Bu kısa izahlardan sonra şimdi gelelim bu hâdisenin

65

"Kûds-ü şerif" hakkında ki, neticesine. Bu büyük dönüşüm den sonra, Kûds-ün üzerinden alınan, Esmâ ve Sıfat tecellîleri neticesinde, rûh-u alınmış bir ceset hükmüne girmiş, yâni fiilen ölmüştür. Nasıl ki; Evliya hazaratının kabirleri bir ziyâretgâhtır, çünkü o kabirlerde yatan cesetlerin içi bir zamanlar, hayatlarında Hakk ile birlikte

olduklarından, o cesetler şerefli birer mekân idiler. (Şerefi mekân bilmekîn) yâni" mekânın şerefi içinde ki, iledir." Hükümüyle o bedenler şereflenmişler ve o hakîkâtleri ile birlikte uzun süreler geçirdiklerinden, bedenler cesede dönüştükten sonra da mübarektirler ve bu yüzden, Ehlûllah kabirleri daha evvelce içinde yaşayan, Hakîkât-i ilâhîyye hürmetine ziyâret edilirler. Ancak hayatlarında oldukları kadar fayda sağlayamazlar, çünkü beden ve rûh birbirlerinden ayrıldığından dünyâ yaşantısına, çok istisnâlar dışında fayda sağlayamazlar. Bu yüzden sâdece birer ziyâret yerleridirler. Faalîyyet bakımından tasarrufları yoktur. İşte **(2/144) "Fevelli vecheke"** Âyet-i ile Kûds-i Şerîf yaşlı bir Esmâ ve Sıfat velisi hükmünü aldı, Kâ'be-nin fizîk-î fethi ile de, hayatına, yâni kûdsîyyet-i ne son verilmiş oldu. O tarihten itibaren oranın hükmü yukarıda belirtilen Esmâ ve Sıfat evliyasının kabir ziyâreti hükmüne dönüştü. Oraya inen tecelliler, Kâ'be-nin zât-ın fethi ile bütün mertebeler Mekke ye döndürülünce o belde, rûhsuz bir ceset hükmüne girdiğinden, Esmâ ve Sıfat kabri hükmüne dönüşmüştür.

Dönüşüm hâdisesinin mutlak bir kanıtıdır, Efendimizin Mi'râc'a çıkarken (Kûds-i Şerîf) ten yükselmesidir. İşte o yükselme ile de Esmâ ve sıfat mertebesi son defa ziyâret edilip oradan yükseltip, Mekke'ye Kâbe-i Muazzama'ya Zât-i tecelli olarak indirilmiştir. Bu hâdise de belirttiğimiz hususun mutlak kanıtıdır. Efendimizin ve müslümanların bir müddet Kûds-ü Şerîfe doğru dönerek namaz kılmaları, oranın Esmâ ve Sıfat, tecelligâh-ı olduğunun kanıtıdır. **(2/144) "Fevelli vecheke"** Âyet-i ile de bu hususîyyetlerin oradan alınıp Mekke'ye Kâ'be-ye aktarılmasıdır. İşte bu hâdiseden sonra, Mekke, en büyük zât-î ikram ile, "Mekke-i Mükerrreme" ye, dönüşmüştür. Geçmiş yaşamın derinliklerinde, mekke'de bir çok İlâh-î ikramlar

66

olmuştur. Ancak bu son ikram, ikramların en kemâlli olanıdır. Böylece bütün İlâh-î tecellî'ler Mekke de toplanmış, dört köşe de bir itibarla, "şeriat, târikat, hakîkât, mârifet" mertebeleri. Diğer itibarla, "Ef'âl, Esmâ, sıfat, zât"

mertebeleri, ve diğ̄er ifâde ile de, "İbrâhimîyyet, tevhid-i Ef'âl, Mûsevîyyet. Tevhid-i Esmâ, tenzîh, İsevîyyet, tevhid-i Sıfat, teşbîh, Muhammedîyyet ise, tevhid-i zât, tevhid-i cem makâmı olarak tescillenmiş ve faalîyyete geçmiştir. Ayrıca Kâ'be de tavaf edilen yer, Ef'âl âlemi, birinci 7-8 merdiven ile çıkılan kat Esmâ âlemi, ikinci kat Sıfat âlemi, onun üstü olan teras ise, son zât, Ulûhîyyet âlemidir. Ortada salınarak duran güzel Kâ'be ise bir itibarla bütün mertebelere ayna olan "İnsân-ı Kâmil" mertebesidir. Makam-ı İbrâhimîyyet ise abdîyyet mertebesidir. Diğ̄er bir ifâde ile de, Kâbe Ulûhîyyet, makâm-ı İbrâhim ise, İnsân-ı Kâmil mertebelerinin temsilcileridir. İşte Mekke ve Kâ'be-nin Tevhid ehli olan müslümanlarca feth edilmesinin başlangıcı, Muhammed-ül Emîn-in, Kureyş zamanının da, Hacer-ul esved-i kendi eliyle yerine koyması, Beyt-ül Atiğ̄in kûb olarak inşâası neticesinde Kâ'be ismini alması ve kıbleteyn'de gelen **(2/144) "Fevelli vecheke"** Âyet-i Kerîmesiyle de bâtın âleminde ki feth-i tamamlanmış oluyordu.

﴿٥٨﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ
 مِن ذُرِّيَّةِ آدَمَ وَمِمَّنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ وَمِن ذُرِّيَّةِ
 إِبْرَاهِيمَ وَإِسْرَائِيلَ وَمِمَّنْ هَدَيْنَا وَاجْتَبَيْنَا إِذَا
 تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُ الرَّحْمَنِ خَرُّوا سُجَّدًا وَبُكِيًّا ﴿٥٨﴾

(58) (Ülâikellezîne en'amallâhu aleyhim minen nebiyyîne min zurrîyyeti âdeme ve mimmen hamelnâ mea nûhin ve min zurrîyyeti ibrahîme ve isrâîle ve mimmen hedeynâ vectebeynâ, izâ tutlâ aleyhim âyâtur rahmâni harrû succeden ve bukîyyen.) (SECDE ÂYETİ)

67

"İşte onlar, Allah'ın kendilerine ni'met verdiği nebîlerdendir. Âdem (a.s.)'in zurrîyyetinden (neslinden) ve Nuh (a.s.) la beraber taşıdıklarımızdan ve İbrâhîm (a.s.) ve İsmâîl (a.s.)

in zürriyyetinden ve Bizim hidâyete erdirdiklerimizden ve seçtiklerimizdendir. Onlara, Rahmân'ın âyetleri okunduğu zaman ağlayarak ve secde ederek yere kapanırlardı."

Nûh (a.s.) için ikinci Âdem denmektedir çünkü tufanda bütün şerri insânlar yeryüzünden kaldırıldı, sâlihler üzerine yeryüzünde insânlar çoğalmaya başladı. Nûh (a.s.) dan sonra gelen bütün nesiller onun varlığına yüklenmiştir, aynı şekilde bizlerinde bâtını olarak ilmi mânâda doğuracağımız yâni ortaya getireceğimiz her bir cümle bizim soyumuz hükmündedir ve bunların yüklenerek faaliyete geçirilmesi gerekmektedir.

"Ve hamelnâhu alâ zâtî elvâhın ve dusur" yâni "Ve onu levhâlarla ve çivilerle yapılmışa yükledik" (Kamer, 54/13) Âyeti kerîmesindeki bu ifâdenin Abdülkerim Cîli hazretleri "levhaların" insânın et kısımları, "çivilerin" ise kemikler olduğunu belirterek, "gemiye yüklenme" ifâdesinden kastın mânâyı Nûh'un "vücût gemisi"ne yüklenmesi olduğunu belirtmektedir.

İşte bizlerinde seyri sülûk yolunda her bir mertebede bir peygamberin vasıflarıyla vasıflanmamız onları yüklenmemizin ifâdesidir.

Nasıl ki Âdem (a.s.) ı hayâl cennetinden yeryüzü arzına indirmedikçe Âdemi hakîkâtleri yaşamamız mümkün değilse diğer peygamberlerin hakîkâtlerini de kendi vücut gemimize yüklemeyen anlayabilmemiz mümkün değildir.

Hz.İbrâhîm (a.s.) ile beraber hakîkâti Muhammedîyye' ye doğru "isr" yâni gece yolculuğu başlamaktadır.

Secdeye kapananların özellikleri yukarıda olanlardır, insân sûretinde olan herkes secdeye kapanmazlar. Gerçek

68

mânâda bu özelliklerde olan kişiler secdenin hakîkâtlerini idrâk ederler ve bunlar secdeye kapanırlar. Genel olarak bütün müslümanlar secdeye kapanırlar ancak bu secdeye

kapanma mertebeler idrâk edilmeden olan sâdece fizîkî mânâda bir kapanmadır.

﴿٥٩﴾ فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ أَضَاعُوا الصَّلَاةَ وَاتَّبَعُوا الشَّهَوَاتِ فَسَوْفَ يَلْقَوْنَ غِيًّا ﴿٥٩﴾

(59) (Fe halefe min ba'dihim halfun edâus salâte vettebeûş şehvâti fe sevfe yelkavne gayyen.)

"Bundan sonra onların arkasından gelen nesil, namazı ihmal (zayi) ettiler. Ve şehvetlere (nefsin arzularına) tâbî oldular. Artık yakında gayı (cehennemde en alt bölüm) ile karşılaşacaklar."

Arablara göre her kötülük bir gayı her hayır ise bir reşad'dır.

﴿٦٠﴾ إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظَلَّمُونَ شَيْئًا ﴿٦٠﴾

(60) (İllâ men tâbe ve âmene ve amile sâlihan fe ulâike yedhulûnel cennete ve lâ yuzlemûne şey'en.)

"Tövbe edenler, imân edenler ve sâlih ameller yapanlar hariç. İşte onlar, cennete girecekler. Ve onlara, hiçbir şeyle zulmedilmez."

﴿٦١﴾ جَنَّاتٍ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدَ الرَّحْمَنُ عِبَادَهُ بِالْغَيْبِ ۗ إِنَّهُ كَانَ وَعْدُهُ مَأْتِيًا ﴿٦١﴾

(61) (Cennâti adninilletî vâader rahmânu ibâdehu bil gaybi, innehu kâne va'duhu me'tiyyen.)

"Adn cennetleri ki onları, Rahmân, kullarına gıyaben vâadetti. Muhakkak ki o (adn cennetleri), O'

69

nun vâadidir, yerine gelecektir."

﴿٦٢﴾ لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا إِلَّا سَلَامًا وَلَهُمْ رِزْقُهُمْ فِيهَا بُكْرَةً وَعَشِيًّا ﴿٦٢﴾

(62) (Lâ yesmeûne fihâ lagven illâ selâmen, ve lehum rızkuhum fihâ bukreten ve aşîyyen.)

"Orada boş söz işitilmez, sâdece "selâm." Ve orada, onların sabah ve akşam rızıkları vardır."

﴿٦٣﴾ تِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي نُورِثُ مِنْ عِبَادِنَا مَنْ كَانَ تَقِيًّا ﴿٦٣﴾

(63) (Tilkel cennetulletî nûrisu min ibâdinâ men kâne takıyyen.)

"Kullarımızdan takva sâhibi olanları, vâris kıldıığımız cennet işte budur."

Tefsirlerde her kişinin cennette bir yeri ve cehennemde bir yeri olduğu söylenir. Cehennem ehli cehennemdeki yerine gittiğinde cennetteki yeri boş kalır, işte o boş kalan yerler için cennet ehli vâris kılınmıştır yâni onların hakları cennet ehline verilmiştir.

﴿٦٤﴾ وَمَا نُنَزِّلُ إِلَّا بِأَمْرِ رَبِّكَ لَهُ مَا بَيْنَ أَيْدِينَا وَمَا خَلْفَنَا وَمَا بَيْنَ ذَلِكَ وَمَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيًّا ﴿٦٤﴾

(64) (Ve mâ netenezzelu illâ bi emri rabbike, lehu mâ beyne eydînâ ve mâ halfenâ ve mâ beyne zâlike, ve mâ kâne rabbuke nesıyyen.)

"Ve biz (Rasûl melekler), Rabbinin emri olmaksızın inmeyiz. Bizim önümüzde, arkamızda ve bunların arasında olanlar, O'nundur. Ve senin Rabbin, (seni) unutmuş değildir."

70

﴿٦٥﴾ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَاعْبُدْهُ

وَاصْطَبِرْ لِعِبَادَتِهِ هَلْ تَعْلَمُ لَهُ سَمِيًّا ﴿٦٥﴾

(65) (Rabbus semâvâti vel ardı ve mâ beynehumâ fa'budhu vastabir li ibâdetihî, hel ta'lemu lehu semîyyen.)

"Semâların, yeryüzünün ve ikisinin arasındakilerin Rabbidir. Öyleyse O'na kul ol! O'nun kulluğunda sabırlı ol! O'nun ismi'yle isimlendirilen (bir kimse) biliyor musun?"

﴿٦٦﴾ وَيَقُولُ الْإِنْسَانُ إِذَا مَا مِتْ لَسَوْفَ أُخْرَجُ حَيًّا ﴿٦٦﴾

(66) (Ve yekûlul insânü e izâ mâ mittu le sevfe uhracu hayyen.)

Ve insân: "Ben, öldükten sonra mı diri olarak mutlaka çıkarılacağım?" der.

﴿٦٧﴾ أَوَلَا يَذْكُرُ الْإِنْسَانُ أَنَا خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ
وَلَمْ يَكُ شَيْئًا ﴿٦٧﴾

(67) (E, ve lâ yezkurul insânü ennâ halaknâhu min kablu ve lem yeku şey'en.)

"Ve insân, daha önce o bir şey değilken; Bizim, onu nasıl halkettiğimizi düşünmez mi?"

﴿٦٨﴾ فَوَرَبِّكَ لَنَحْشُرَنَّهُمْ وَالشَّيَاطِينَ ثُمَّ لَنُحْضِرَنَّهُمْ
حَوْلَ جَهَنَّمَ جِثِيًّا ﴿٦٨﴾

(68) (Fe ve rabbike le nahşurennahum veş şeyâtîne summe le nuhdırannehum havle cehenneme cisîyyen.)

"Rabbine andolsun ki, sonra da onları ve şeytanları, mutlaka haşredeceğiz (toplayacağız). Sonra onları, cehennemin etrafında diz üstü çökmüş olarak

71

hazır kılacağız."

﴿٦٩﴾ ثُمَّ لَنَنْزِعَنَّ مِنْ كُلِّ شِيعَةٍ أَيُّهُمْ أَشَدُّ عَلَى الرَّحْمَنِ
عِتِيًّا ﴿٦٩﴾

(69) (Summe le nenzianne min kulli şîatin
eyyuhum eşeddu aler rahmâni itîyyen.)

"Sonra bütün gruplardan onların hangisi,
Rahmân'a karşı daha çok asi olduysa, onları mutlaka
ayıracağız."

﴿٧٠﴾ ثُمَّ لَنَحْنُ أَعْلَمُ بِالَّذِينَ هُمْ أَوْلَىٰ بِهَا صِلِيًّا ﴿٧٠﴾

(70) (Summe le nahnu a'lemu billezîne hum evlâ
bihâ sılıyyen.)

"Sonra ona (cehenneme) mâruz kalmayı en çok
hakedenleri, elbette en iyi Biz biliriz."

﴿٧١﴾ وَإِنْ مِنْكُمْ إِلَّا وَارِدُهَا كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ حَتْمًا
مَّقْضِيًّا ﴿٧١﴾

(71) (Ve in minkum illâ vâriduhâ, kâne alâ
rabbike hatmen makdıyyen.)

"Ve sizden biriniz (bile hariç olmamak üzere
hepiniz), illâ (muhakkak) ona (cehenneme)
varacaksınız. (Bu), senin Rabbinin üzerine (aldığı)
kesinleşmiş bir hükümdür."

﴿٧٢﴾ ثُمَّ نُنَجِّي الَّذِينَ اتَّقَوْا وَنَذَرُ الظَّالِمِينَ فِيهَا
جَنِيًّا ﴿٧٢﴾

(72) (Summe nuneccillezînettekav ve nezeruz
zâlimîne fihâ cisîyyen.)

"Sonra takva sâhiplerini kurtaracağız. Ve zâlim
leri, diz üstü çökmüş olarak bırakacağız."

﴿٧٣﴾ وَإِذَا تُلِي عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ
كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا أَيُّ الْفَرِيقَيْنِ خَيْرٌ مَقَامًا
وَأَحْسَنُ نَدِيًّا ﴿٧٣﴾

(73) (Ve izâ tutlâ aleyhim âyâtunâ beyyinâtin kâlellezîne keferû lillezîne âmenû eyyul ferîkayni hayrun makâmen ve ahsenu nedîyyen.)

"Ve Âyetlerimiz, onlara beyan edilerek okunduğu zaman, kâfirler imân edenlere (şöyle) dediler: "İki gruptan hangisi, makâm bakımından daha hayırlı ve meclis bakımından daha güzel?"

﴿٧٤﴾ وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هُمْ أَحْسَنُ أَثَانًا
وَرِئِيًّا ﴿٧٤﴾

(74) (Ve kem ehleknâ kablehum min karnin hum ahsenu esâsen ve ri'yen.)

"Onlardan önce, mal ve görünüş bakımından daha güzel nice nesiller helâk ettik."

﴿٧٥﴾ قُلْ مَنْ كَانَ فِي الضَّلَالَةِ فَلْيَمْدُدْ لَهُ الرَّحْمَنُ
مَدًّا حَتَّىٰ إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ أَمَا الْعَذَابُ وَآمَّا
السَّاعَةَ فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ شَرٌّ مَكَانًا وَأَضْعَفُ جُنْدًا ﴿٧٥﴾

(75) (Kul men kâne fid dalâleti fel yemdud lehur rahmânu medden, hattâ izâ raev mâ yûadûne immel azâbe ve immes sâate, fe se ya'lemûne men huve şerrun mekânen ve ad'afu cunden.)

De ki: "Kim dalâlette ise o zaman onlar ya vaâd oldukları azâbı veya o saati (kıyâmeti) görene kadar Rahmân, ona zamanı uzatarak mühlet verir."

Böylece kimin mekân bakımından daha şerrli ve yardım bakımından daha zayıf olduğunu yakında bilecekler.

Dünyâda dalâlette olanlar ancak kendilerini değerli zannedenler değer vermedikleri, imân ehli ancak zayıf ve fakir olan kişilerin hallerini ve kendi hallerini orada görüp kimin hakîkâtte daha değerli olduğunu bileceklerdir.

﴿٧٦﴾ وَيَزِيدُ اللَّهُ الَّذِينَ اهْتَدَوْا هُدًى وَالْبَاقِيَاتُ
الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ مَرَدًّا ﴿٧٦﴾

(76) (Ve yezîdullâhullezînehtedeve huden, vel bâkiyâtus sâlihâtu hayrun inde rabbike sevâben ve hayrun meredden.)

"Ve Allah, hidâyette olanların hidâyetini arttırır. Bâki olan sâlih ameller, Rabbinin indinde sevap bakımından daha hayırlıdır ve dönüş (karşılığı olan mükâfat) bakımından (da) daha hayırlıdır."

﴿٧٧﴾ أَفَرَأَيْتَ الَّذِي كَفَرَ بِآيَاتِنَا وَقَالَ لَأُوتِينَ
مَالًا وَوَلَدًا ﴿٧٧﴾

(77) (E fe raeytellezî kefere bi âyâtinâ ve kâle le ûteyenne mâlen ve veleden.)

"Öyleyse âyetlerimizi inkâr ederek: "Bana mutlaka mal ve evlât verilecektir." diyeni gördün mü?"

Bu Âyet-i Kerîmenin iniş sebebi şöyledir:

"Şimdi Âyetlerimizi inkâr eden ve elbette bana mal ve evlat verilecektir, diyen adamı gördün mü?" Âyet-i Âs b. Vail sebebiyle nâzil olmuştu. Şöyle ki: (Sahabelerden) Hubab (r.a) adlı bir kimsenin onda bir alacağı vardı, onu istedi. Buna karşı Âs: "Hayır, dedi, Muhammed'e

küfretmeden alacağını vermem" dedi Bunun üzerine Hubab:

74

"Vallahi, dedi, ben, Muhammed'e asla küfr etmem, ne hayatımda, ne ölümümde ve ne de tekrar dirildiğim zaman." Buna karşı Âs: "Öyle ise bekle öldükten sonra tekrar dirildiğinde bana gelirsin. O vakit benim malım ve evladım olacak, alacağını sana veririm" dedi. Yâni öbürlerini andıktan sonra işte bu gördüğün kâfirin hikâyesini de anlat."

﴿٧٨﴾ أَطَّلَعَ الْغَيْبَ أَمْ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا ﴿٧٨﴾

(78) (Ettalaal gaybe emittehaze inder rahmâni ahden.)

"O, gayba muttali mi oldu (o, gaybı görüp bildi mi, vakıf mı oldu)? Yoksa Rahmân'ın indinde bir ahd mi aldı?"

﴿٧٩﴾ كَلَّا سَنَكْتُبُ مَا يَقُولُ وَنَمُدُّ لَهُ مِنَ الْعَذَابِ

مَدًّا ﴿٧٩﴾

(79) (Kellâ, se nektubu mâ yekûlu ve nemuddu lehu minel azâbi medden.)

"Hayır, öyle değil! Onun söylediklerini yazacağız. Ve ona, azâbı uzattıkça uzatacağız."

﴿٨٠﴾ وَنَرْتُهُ مَا يَقُولُ وَيَأْتِينَا فَرْدًا ﴿٨٠﴾

(80) (Ve nerisuhu mâ yekûlu ve ye'tînâ ferden.)

"Ve onun söylediği şeylere, Biz vâris olacağız. Ve o, Bize fert olarak (tek başına, mal ve evlâdı olmaksızın) gelecek."

﴿٨١﴾ وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ إِلَهًا لِيَكُونُوا لَهُمْ

عِزًّا ﴿٨١﴾

(81) (Vettehazû min dûnillâhi âlihетен li yekûnû lehum izzen.)

75

"Ve onlar, kendilerine izzet olsun diye Allah'tan başka ilâhlar edindiler."

﴿٨٢﴾ كَلَّا سَيَكْفُرُونَ بِعِبَادَتِهِمْ وَيَكُونُونَ عَلَيْهِمْ
ضِدًّا

(82) (Kellâ, se yekfurûne bi ibâdetihim ve yekûnûne aleyhim didden.)

"Hayır, öyle değil! (Putlar), onların ibâdetlerini inkâr edecekler. Ve onlara, hasım (karşı) olacaklar."

﴿٨٣﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَا أَرْسَلْنَا الشَّيَاطِينَ عَلَى الْكَافِرِينَ
تُوزَعُونَ أَرْزَاقًا

(83) (E, lem tere ennâ erselneş şeyâtine alel kâfirîne teuzzuhum ezzen.)

"Onları, kışkırttıkça kışkırtan (tahrik eden) şeytanları, kâfirlerin üzerine nasıl gönderdiğimizi görmüyor musun?"

Bir çok yerde geçen bu ifâdesi mazide olmuş bir çok hâdiseyi hâlde olmuş gibi gösterip ifâde etmektedir. Dünyâ ve güneş arasında dönüş sistemine göre oluşmuş olan zaman kavramını kabul ediyoruz ve ona göre değerlendirmelerde bulunuyoruz, oysa bu âlemde "tek bir an" vardır ve ona da "an-ı dâim" denmektedir. İşte bu an her an yaşanmaktadır. O günlerde fizikî mânâda olmuş olan bu hâdiseler bugün mânevi mânâda yaşanmaktadır hem de her birerlerimizin üzerinde yaşanmaktadır. **"e lem tere"** yâni "görmüyormusun"

﴿٨٤﴾ فَلَا تَعْجَلْ عَلَيْهِمْ إِنَّمَا نَعِدُّ لَهُمْ عَذَابًا

(84) (Fe lâ ta'cel aleyhim, innemâ neuddu lehum adden.)

"Artık onlar için acele etme. Biz, sâdece onlara

76

(günlerini) saydıkça sayıyoruz."

﴿٨٥﴾ يَوْمَ نَحْشُرُ الْمُتَّقِينَ إِلَى الرَّحْمَنِ وَفَدًّا

(85) (Yevme nahşurul muttekîne iler rahmâni vefden.)

"O gün muttakileri (ittika sâhiplerini), Rahmân'ın huzurunda izzet ve ikramla haşredeceğiz (toplayacağız)."

﴿٨٦﴾ وَنَسُوقُ الْمُجْرِمِينَ إِلَى جَهَنَّمَ وَرِدًّا

(86) (Ve nesûkul mucrimîne ilâ cehenneme virden.)

"Ve mücrimleri (suçluları), susamış olarak cehenneme sevkedeceğiz."

﴿٨٦﴾ وَنَسُوقُ الْمُجْرِمِينَ إِلَى جَهَنَّمَ وَرِدًّا

(87) (Lâ yemlikûneş şefâate illâ menittehaze inder rahmâni ahden.)

"Rahmân'ın indinde, ahd edinmişlerden başkası şefâate mâlik olamaz."

﴿٨٨﴾ وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا

(88) (Ve kâluttehazer rahmânu veleden.)

"Rahmân, bir çocuk itti haz etti (edindi)."
dediler."

Burada Rahmân'ın çocuk edinmesinden bahsediliyor, Hıristiyanlardan bir kısmı ise Allah'ın çocuk edinmesinden bahsediyorlar. "Rahmân çocuk edindi" denmesinin suçu ne

kadar ağır bir husus olduğu burada belirtilirken, Rahmân zuhurunu meydana getiren Allah'a bir çocuk isnâd etmenin çok daha ağır bir hâdise olduğu çok açıktır.

77

Îsâ (a.s.) in kûdsîyyeti Rûh'ül Kûdüs'ten kendisine verilen kûdsîyyet sebebiyledir ancak aynı zamanda beşeriyeti de mevcûttur. Zaman zaman üste çıkan ilâhi hallerinde bu kûdsîyyet ortaya çıkmaktadır yoksa kendisine ait bağımsız bir kûdsîyyeti yoktur. Örneğin Îsâ (a.s.) her ölüyü her an diriltmiyordu, Cenâb-ı Hakk (c.c.) in kûdsi tecellileri anında ancak ölüleri diriltiyordu. Bu nedenle Îsâ (a.s.) Allah'ın hem kulu hem de resûlüdür.

Ulûhîyyet mertebesinin nokta zuhur mahalli Hz. Muhammed (s.a.v.) olarak belirtilmiştir. Ancak biz bu "Hz. Muhammed" ifâdesinden hemen Mekke ve Medîne'de yaşamış şahsı anlamayalım oradaki zuhur hakîkâti Muhammedî olarak belirtilen hakîkâtlerin nokta zuhur mahallidir.

Bir kimse hangi mertebenin zuhur mahalli ise o mertebenin tecellisi onun üzerinde görülür ancak irfân ehli kendini o kadar iyi gizlemiştir ki avam halk ile arasındaki farkı açık olarak belli olmaz.

﴿ ٨٩ ﴾ لَقَدْ جِئْتُمْ شَيْئًا إِدًّا

(89) Lekad ci'tum şey'en idden.)
"Andolsun ki siz, çok kötü bir şey yaptınız (söylediniz)."

﴿ ٩٠ ﴾ تَكَادُ السَّمَوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْهُ وَتَنْشَقُّ الْأَرْضُ
وَتَخِرُّ الْجِبَالُ هَدًّا

(90) (Tekâdus semâvâtu yetefattarne minhu ve tenşakkul ardu ve tehırrul cibâlu hedden.)

"Bundan neredeyse semâlar (gökyüzü) parçalanacak ve yeryüzü yarılacak ve dağlar çökerek yıkılacaktı."

﴿٩١﴾ أَنْ دَعَوْا لِلرَّحْمَنِ وَلَدًا ﴿﴾

78

(91) (En deav lir rahmâni veleden.)

"Rahmân'a bir çocuk isnât etmeleri (sebebiyle)."

﴿٩٢﴾ وَمَا يَنْبَغِي لِلرَّحْمَنِ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا ﴿﴾

(92) (Ve mâ yenbagî lir rahmâni en yettehize veleden.)

"Ve Rahmân'a çocuk edinmek yakışmaz."

﴿٩٣﴾ إِنْ كُلُّ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِلَّا آتِي الرَّحْمَنِ عَبْدًا ﴿﴾

(93) (În kullu men fis semâvâti vel ardı illâ âtir rahmâni abden.)

"Semâlarda ve yeryüzünde olan kimselerin hepsi, mutlaka Rahmân'a kul olarak gelecek."

﴿٩٤﴾ لَقَدْ أَحْصَيْتُمْ وَعَدْتُمْ عَدًّا ﴿﴾

(94) (Lekad ahsâhum ve addehum adden.)

"Andolsun ki onları, tek tek adetlendirerek tespit etti" (saydı).

﴿٩٥﴾ وَكُلُّهُمْ آتِيهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَرْدًا ﴿﴾

(95) (Ve kulluhum âtihi yevmel kıyâmeti ferden.)

"Ve kıyâmet günü, onların hepsi O'na, ferdî olarak (tek başına) gelecek."

﴿٩٦﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ سَيَجْعَلُ
لَهُمُ الرَّحْمٰنُ وُدًّا ﴿٩٦﴾

79

(96) (İnnellezîne âmenû ve amilus sâlihâti se yec'alu lehumur rahmânu vudden.)

"Muhakkak ki imân eden ve sâlih ameller yapanları, Rahmân, muhabbet duyulanlar (sevilenler) kılacak."

﴿٩٧﴾ فَاِنَّمَا يَسْرِنَاہٗ بِلِسَانِكَ لَنُبَشِّرَ بِہِ الْمُتَّقِيْنَ
وَتُنذِرَ بِہِ قَوْمًا لِّدَاہٖ ﴿٩٧﴾

(97) (Fe innemâ yessernâhu bi lisânike li tubeşşire bihil muttekîne ve tunzire bihî kavmen ludden.)

"Böylece Biz, O'nu (Kûr'ân-ı Kerîm'i) senin lisânınla kolaylaştırdık. O'nunla, takva sâhiplerini müjdelemen ve inatçı kavmi uyarman için.

﴿٩٨﴾ وَكَمْ اَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِّنْ قَرْنٍ هَلْ تُحْسِبُ مِنْهُمْ
مِّنْ اَحَدٍ اَوْ تَسْمَعُ لَهُمْ رِكْزًا ﴿٩٨﴾

(98) (Ve kem ehleknâ kablehum min karnin, hel tuhıssu minhum min ehadin ev tesmeu lehum rikzen.)

"Ve onlardan önce nice nesiller helâk ettik. Onlardan birini görüyor musun? Veya onların ufacık bir sesini duyuyor musun?"

Bu Âyet-i Kerîme ile bu Sûre-i şerif'in de ses kayıtlarının yazılım kaydı hamdolsun neticeye ulaştı, Rabb'î mıza şükrederiz. Okuma fırsatı bulanlara Cenâb-I Hakk feyizler nasib etsin İnşallah.

Gayret bizden muvaffakiyyet Hakk'tandır.

80

KAYNAKÇA

1. KÛR'ÂN VE HADİS :

- 2. VEHB** : Hakk'ın hibe yoluyla verdiği ilim.
- 3. KESB** : Çalışılarak kazanılan ilim.
- 4. NAKİL** : Muhtelif eserlerden, Mesnevî'î şerif, İnsân-ı Kâmil, Fusûsu'l Hikem ve sohbetlemizden müşahede ile toplanan ilim.

“DAHA EVVELCE ÇIKAN KİTAPLARIMIZ”

(Gönülden Esintiler)

- 1. Necdet Divanı:**
- 2. Hacc Divanı:**
- 3. İrfan Mektebi, Hakk Yolu'nun Seyr defteri:**
- 4. Lübb'ül Lübb Özün Özü,**(Osmanlıca'dan çeviri):
- 5. Salât- Namaz ve Ezan-ı muhammedi'de Bazı hakikatler: “İngilizce, İspanyolca”**
- 6. İslâm'da Mübarek Geceler, bayramlar ve Hakikatleri:**
- 7. İslâm, İmân, İhsân, İkân,** (Cibril Hadîs'i):
- 8. Tuhfetu'l Uşşâkiyye,** (Osmanlıca'dan çeviri):
- 9. Sûre-i Rahmân ve Rahmâniyyet:**
- 10. Kelime-i Tevhid, değişik yönleriyle:**
- 11. Vâhy ve Cebrâil:**
- 12. Terzi Baba (1) ve Necm Sûresi:**
- 13. (13) On üç ve Hakikat-i İlâhiyye:**

14. İrfan mektebi, "Hakk yolu"nun seyr defteri ve şerhi
15. 6 Pey- (1) Hz. Âdem Safiyyullah (a.s.)
16. Divân (3)
17. Kevkeb. Kayan yıldızlar.
18. Peygamberimizi rû'ya-da görmek.
19. Sûre-i Feth ve fethin hakikat-i.

81

20. Terzi Baba Umre (2009)
21. 6 Pey-(2) Hz. Nûh Neciyyullah: (a.s.)
22. Sûre-i Yûsuf ve dervişlik:
23. Değmez dosyası:
24. 6 Pey-(3) Hz. İbrâhîm Halîlûllah: (a.s.)
25. Köle ve incir dosyası:
26. Bir zuhûrât'ın düşündürdükleri:
27. Genç ve elmas dosyası:
28. Kûr'ân'da Tesbîh ve Zikr:
29. Karınca, Neml Sûresi:
30. Meryem Sûresi:
31. Kehf Sûresi:
32. İstişare dosyası:
33. Terzi Baba Umre dosyası: (2010)
34. Bakara dosyası:
35. Fâtiha Sûresi:
36. Bakara Sûresi:
37. Necm Sûresi:
38. İsrâ Sûresi:
39. Terzi Baba: (2)
40. Âl-i İmrân Sûresi:
41. İnci tezgâhı:
42. 4-Nisâ Sûresi:
43. 5-Mâide Sûresi:
44. 7-A'raf Sûresi:
45. 14-İbrâhîm Sûresi:
46. İngilizce, Salât-Namaz:
47. İspanyolca, Salât-Namaz:
48. Fransızca İrfan mektebi:
49. 36-Yâ'sîn, Sûresi:
50. 76-İnsân, Sûresi:

51. 81-Tekvir, Sûresi:
52. 89-Fecr, Sûresi:
53. Hazmi Tura:
54. 95-Tîn, Sûresi:
55. 28- Kasas, Sûresi:
56. İrfan-Mek-Şer-Fransızca-Baba:
57. Namaz Sûreleri:

82

58. 6 Pey-(4) Hz. Mûsâ Kelîmullah: (a.s.)
59. 6 Pey-(5) Hz. İsâ Rûhullah: (a.s.)
60. 6 Pey-(6) Hz. Muhammed: (s.a.v.)

Mektuplar ve zuhuratlar serisi:

- 71- 12- Terzi Baba-(1)
- 72- 39- Terzi Baba-(2)

İnternet dosyaları-

- 73-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar-3-
- 74-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar-4-
- 75-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar-5-
- 76-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar-6-
- 77-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar-7-
- 78-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar-8-
- 79-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar-9-
- 80-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar-10-
- 81-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar-11-
- 82-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar-12-
- 83-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar-13-
- 84-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar-14-
- 85-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar-15-
- 86-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar-16-
- 87-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar-17-
- 88-Terzi-Baba-Mek-ve-zu-Ke-Kara-bi-dosyası-18-
- 89-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar -19-
- 90-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar -20-
- 91-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar -21-
- 92-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar -22-

93-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar -23-

83

NECDET ARDIÇ

Büro : Ertuğrul mah.
Hüseyin Pehlivan caddesi no. 29/4
Servet Apt.
59 100 Tekirdağ.

Ev : 100 yıl Mahallesi uğur Mumcu Cad.
Ata Kent sitesi A Blok kat 3 D. 13.
59 100 Tekirdağ

Tel (Büro) : (0282) 263 78 73
Faks : (0282) 263 78 73
Tel (ev) : (0282) 261 43 18
Cep : (0533) 774 39 37

Veb sayfası: Amerika: <[http:// necdetardic. org/](http://necdetardic.org/)>

Veb sayfası: Amerika: <www.necdetardic.info>

Veb sayfası: Almanya: <www.terzibaba.com>

88

Radyo adresi (form): <**terzibaba13.com**>
MSN Adresi:
Necdet Ardiç <**terzibaba13@hotmail.com**>